

Vai balveniešus *uzmeta*?

Edgars Gabranovs

Trešdien Balvu novada vadība aizvadīja divas sanāksmes, lai spriestu par pārvaldības modeli nākotnē. Ja Kubulos izpildvaras vadība tikās ar pagastu pārvaldniekiem, tad Balvos kultūras pārvaldes sanāksmē piedalījās domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs. “Izvēlējos iet tur, kur ir mazāki dzīvības draudi,” viņš jokoja.

Kultūras pārvaldes vadītāja Rudīte Krūmiņa kultūras un saietu namu vadītājus informēja, ka turpmāk viņi, visticamāk, būs struktūrvienību vadītāji nevis kultūras darba organizatori, kā līdz šim: “Tas ir līdzīgi, kā šobrīd ir bibliotēkas. Gatavojot Latvijas Nacionālajam Kultūras centram vēstuli par reorganizēšanu, secināju, ka šis vārds man nepatīk. Labāk – pilnveidošanu. Atalgojums šobrīd jums paliek tieši tāds pats, kāds tas ir. Protams, kad stāsies spēkā attiecīgi domes lēmumi, tad ar katru tiks runāts personīgi. Šonedēļ uz domes sēdi lēmumprojekts netiks virzīts, tāpēc nevajag satraukties. Pārmaiņas varētu stāties spēkā ar 1.jūniju.” Tāpat R.Krūmiņa paskaidroja, ka personāldaļa, lietvedība un nomenklatūra pāries pašvaldības pārziņā.

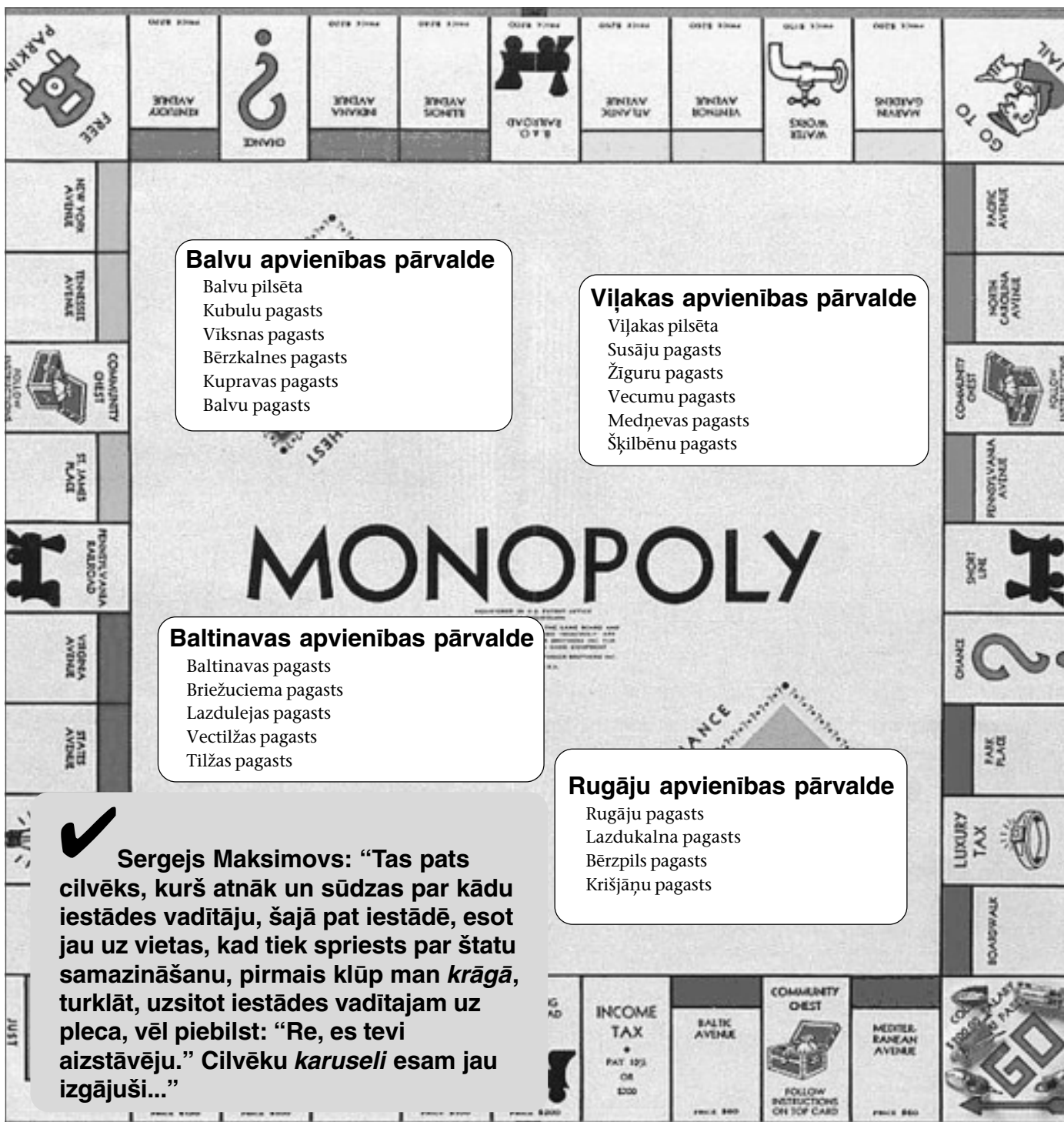
Sergejs Maksimovs atzina, ka viss ir procesā: “Balvu novads Latvijā ir līderis lietvedības skaitā, par ko liecina fakts, ka mums ir 4000 elektronisko dokumentu gadā. Aizbraucot pie jums, redzot uz galda rīkojumus, norīkojumus, saskaņojumus, rodas jautājums, kad jūs plānojat kultūras pasākumus? Šobrīd jāizdiskutē, kā būtu labāk, lai kultūras darbinieks nodarbojas ar kultūru, nevis ar daudzām citām nevajadzīgām lietām. Vienlaikus šodien notiek saruna ar pagastu pārvaldēm, lai lemtu, ka pārvaldes nodarbojas ar saimnieciskām lietām, bet kultūra – ar kultūras lietām. Esam procesā uz reorganizāciju un mums ir jāvienojas par kaut kādiem principiem.”

Spriežot par struktūrvienību izveidi, novada vadītājs uzsvēra, ka nav nozīmes kaut kā *vingrot*: “Ja valsti pieņems lēmums, ka nevaram maksāt iestāžu vadītājiem mazāk, tad... Ir bijušas arī kuriozas situācijas, kad, piemēram, apkopēja aizvieto iestādes vadītāju, kurš ir ilgstoša atvaļinājumā.” Lūgts atklāt, kas vadīs četras jaunizveidotās apvienības, S.Maksimovs paskaidroja, ka tas būs izpildvaras jautājums. Savukārt Balvu novada pašvaldības izpilddirektora vietniece administratīvajos un finanšu jautājumos Tamāra Locāne atklāja, ka trešdien ar pārvaldniekiem gaidāmās pārmaiņas ir izrunātas: “Ja jauno struktūru deputāti apstiprinās, tad nākamnedēļ katra apvienība sanāks kopā, kad arī spriedīs par tālāko rīcību. Apvienības vadītāju izvēle ir divi iespējamie ceļi jeb risinājumi. Proti, apvienībā paši nolemj vai arī izpilddirektors visus iespējamus pretendentes izvērtē pēc noteiktiem kritērijiem.”

Lai nezaudētu identitāti, katrā pagastā plānots izveidot pakalpojumu centru, piemēram, Bērzpils pagasta pakalpojumu centrs, kura statuss būs nevis iestāde, bet struktūrvienība. Tautjāts, kādā apmērā plānots samazināt štatus, novada vadītājs atklāja, ka 121 štata vietu, pieļaujot, ka tas ir tikai sākums. Viņš noraidīja “Vadugums” lasītāju apkopotus pārmetumus, ka no darba atlaisto sarakstā būs pārsvarā tehniskie darbinieki: “Pārmaiņas skars visus līmeņus, tostarp administrāciju.”

P.S. 6.martā pašvaldību vadītāji Rīgas pili tiksies ar prezidentu Edgaru Rinkēviču, kur apspriedīs arī pašvaldību finansējumu, skolu un citus jautājumus.

*Turpinājums 14.lpp.

Balvu apvienības pārvalde

Balvu pilsēta
Kubulu pagasts
Viksnas pagasts
Bērzkalnes pagasts
Kupravas pagasts
Balvu pagasts

Viļakas apvienības pārvalde

Viļakas pilsēta
Susāju pagasts
Žiguru pagasts
Vecumu pagasts
Medņevas pagasts
Šķilbēnu pagasts

Baltinavas apvienības pārvalde

Baltinavas pagasts
Briežuciema pagasts
Lazdulejas pagasts
Vectilžas pagasts
Tilžas pagasts

Rugāju apvienības pārvalde

Rugāju pagasts
Lazdukalna pagasts
Bērzpils pagasts
Krišjāņu pagasts

✓ **Sergejs Maksimovs:** “Tas pats cilvēks, kurš atnāk un sūdzas par kādu iestādes vadītāju, šajā pat iestādē, esot jau uz vietas, kad tiek spriests par štatu samazināšanu, pirmais klūp man *krāgā*, turklāt, uzsitot iestādes vadītājam uz pleca, vēl piebilst: “Re, es tevi aizstāvēju.” Cilvēku *karuseli* esam jau izgājuši...”

Mēs pavisam būsim četri, kas... Pagājušā gada novembrī Balvu novada domes Finanšu komitejas sēdē pirmo reizi publicēja iespējamās izmaiņas Balvu novada pilsētu un pagastu darba organizācijā. Tolaik, veidojot iespējamo pagastu darba organizāciju, piecos blokos izdalīja iedzīvotāju skaitu un teritoriju lielumu. Vakar domes sēdē vairākums deputātu ‘jā’ vārdu teica Balvu novada pašvaldības iestāžu “Baltinavas apvienības pārvalde”, “Balvu apvienības pārvalde”, “Rugāju apvienības pārvalde” un “Viļakas apvienības pārvalde” izveidošanai.

‘Par’ balsoja: Iveta Arelkeviča, Marija Duļbinska, Sandra Kapteine, Anita Kokoreviča, Sergejs Maksimovs, Aija Mežale, Egons Salmanis, Imants Slišāns, Jānis Vancāns; ‘pret’: Ruta Cibule, Aldis Bukšs; ‘atturas’: Svetlana Pavlovska, Jānis Trupovnieks.

Nākamajā
Vadugumā

● Saņem lektora svētības
Pienākumi Garīgajā seminārā

● Kustīgs, ātrs un notikumiem
spilgts darbs
Saruna ar kultūras nama
vadītāju

Īsziņas

Atbalstīsim Ukrainu!

24.februārī apritēs divi gadi kopš pilna mēroga iebrukuma Ukrainā. Iedzīvotāji tiek aicināti 23. un 24.februārī iesaistīties Ukrainas atbalsta pasākumos Balvu novadā, tostarp 24.februārī plkst. 16.00 Balvu evaņģēliski luteriskajā baznīcā dievkalpojumā par mieru Ukrainas atbalstam. Dievkalpojuma laikā tiks vākti ziedojumi Ukrainas atbalstam.

Sāksies basketbola čempionāts

24.februārī sāksies 2024.gada sezonas Balvu novada atklātais čempionāts basketbolā. 24.februārī plkst. 10.00 spēles notiks Rugāju Sporta centrā, bet 25.februārī plkst. 10.00 Balvu sākumskolā.

Nedēļas jautājums

Kas būtu jāsamazina, lai pašvaldība ietaupītu naudu?

Aija Socka

MADARA Bērziņa: – Manuprāt, pagasta darbiniekus, vismaz Bērziņi, nevajadzētu samazināt, jo, šķiet, tā jau viss ir tik ļoti optimizēts. Varētu labāk nerīkot apbalvošanas pasākumus tik bieži. Ja vēlas pateikties, tad to darīt, piemēram, valsts svētku pasākumā nevis katru mēnesi apbalvot jauniešus, tad uzņēmējus, skolotājus un tamlīdzīgi. Balsojot vēlēšanās, iedzīvotāji tic, ka ievēlētie deputāti spēs rast risinājumus dažādos krīžu laikos. Jāmēģina atrast veidus, kā panākt, lai lauki ir konkurētspējīgi, veicinot to attīstību un stabilitāti.

VELTA Baltinava: – Manuprāt, domes darbinieku skaits tiešām ir pārspīlēts. Esam apaudzēti ar nenormālu birokrātiju. Ierēdnis ierēdņa galā, papīrs papīra galā! Kā mēs agrāk bijām dzīvi? Šī sistēma būtu jāmaina principā. Bet tas jā dara, sākot no valsts līmeņa. Ja ņem vērā sarūkošo iedzīvotāju skaitu, proporcionāli būtu jāsamazina arī pārvaldes darbinieku daudzums. Es no pašvaldības gaidu godprātīgu un apzinīgu darbu, ar to pietiktu.

ILONA Rēzekne: – Ja par Rēzekni vajadzētu teikt, varētu romānu uzrakstīt, bet, runājot par Balvu novadu, saskatu vismaz trīs lietas, kur varētu iekonomēt līdzekļus. Pirmkārt, pasākumos var vairāk iesaistīt pašmāju māksliniekus. Otrkārt, svētkos varētu atturēties no salūtiem. Treškārt, domes deputātiem ir par daudz lielas algas, tās varētu samazināt. Var arī citiem darbiniekiem mazināt algas, jo darbs visiem vajadzīgs. Skumji, ka lauki izmirst – cilvēku paliek mazāk, jaunieši aizbrauc projām.

VILNIS Lazdukalns: – Ja likvidē pasta filiāles un skolas, tad arī pagasta pārvalžu skaits jāsamazina! Ja ir rekonstruēta un jauna ēka vienā no pagastiem, tad apkārtnē pagastu pārvaldes varētu reorganizēt. Pagastos vienu dienu nedēļā varētu ierasties kāds speciālists no pagastu apvienības. Pakalpojumi paliek pieejami pēc telefoniska pieteikuma, taču speciālistu skaitu var krietni samazināt. Agri vai vēl reforma jāveic, citādi nonāksim situācijā, ka puse no pagastā dzīvojošajiem iedzīvotājiem būs nodarbināti pašvaldības iestādēs.

JĀNIS Bērziņš: – Visām domēm jāmetas kopā, kamēr nav par vēlu, jāaicina cilvēki balsot un jāatbrīvo Saeima, lai tiekam vaļā no tiem, kuri tur nepārstāv Latviju, bet gan jau vairāk nekā 20 gadus ASV un ES intereses. Rezultātā esam zaudējuši trešdaļu tautas un saņēmuši 20 miljardus parādu, ko jāatmaksā mums, mūsu bērniem un mazbērniem. Domes visas ir līdzvainīgas, jo ir cerējušas un joprojām cer, ka viņus tas neskars un mūžīgi varēs saņemt no mazbērniem kreditēto naudu, tajā pašā laikā *augšām* notrallinot simtiem miljonus neskaitāmos bezjēdzīgos projektos, piemēram, izmetamo vakcinu miljonus. Kad kredītus vairs nedod, tad visiem jāsavēl jostas. Protams, sākot no apakšas, no tiem, kas nav dzīvojuši pāri saviem līdzekļiem un nav neko saņēmuši no milzu notērētās summas.

MANA NEDĒĻA

Ikdiena aizrit darbā, kur katra diena ir kā jauns pārbaudījums. Otrdienu vakarus un daļu svētdienas pavadu kopā ar saviem enerģijas lādiņiem – dejojot ar jauniešu deju kolektīva "Bitit' matos" Viļakā un vidējās paaudzes deju kolektīva "Pāris" Briežuciemā. Savukārt ceturtdienu vakarus baudu dejot gaisotnē Balvu Kultūras un atpūtas centrā kopā ar deju kopu "Nebēda". Vislabāk jūtos savā ģimenē un mājā, kur bez mīļajiem bērniem mani visvairāk gaida divi četrkājainie – siāmas runcis un dobermana dāma. Šonedēļ turu ikškus par meitu Eliju, kurai sākušies noslēguma eksāmeni skolā. Man, kā siltummīlei, šogad ir pārāk daudz ziemas, un katru rītu, ejot pastaigā, mēģinu sajūst pavasara smaržu un saklausīt putnu čivināšanu. Pavasārī šķiet, ka dzīvība atgriežas kaulos. Gribas, lai ar pavasara atnākšanu cilvēku sirdis kļūst gaišākas un mazinās vardarbība un ļaunums, kas piepilda mūsu ikdienu. Laidīsim Visumā gaišas domas un pozitīvu enerģiju, un tā atgriezīsies pie ikviena no mums, jo labais vairo labo.

DIĀNA ASTREIKO, Balvu novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja

No vēstulēm

Labdien!

Sestdien kārtējo reizi baudīju mākslu – šoreiz mūsu jaukā mazpilsētā. Vēlos teikt sirsnīgu PĀLDIES visiem, kas ieguldīja darbu, izdomu un laiku, lai mēs varētu skatīties, klausīties un priecāties! Ļoti patika uzņēmēju un amatnieku darbu izstāde, kurā uzzināju daudz ko jaunu. Prieks, ka cilvēki darbojas un rada tik skaistus darbus. Īpašs paldies AAS "Balta" par iespēju izmantot mākslīgā intelekta momentfoto studiju! Rezultātā tapa interesanta bilde, kurā esmu atgrieziesies jaunībā... Balvu Kultūras un atpūtas centra 2.stāvā apmeklēju Balvu Daudzfunkcionālā sociālo pakalpojumu centra dalībnieku darbu izstādi "Četri gadalaiki". Īsti mākslas darbi! Ļoti skaisti! Iesaku katram apmeklēt šo brīnišķīgo izstādi. Un visbeidzot – svētku koncerts ar skaistu dzeju, dejām, dziesmām un darbošanos gleznošanas studijā. Patiešām jauki nosvinēta pilsētas 96.dzimšanas diena. Visiem Balvu kultūras darbiniekiem, koncerta dalībniekiem un izstāžu darbu autoriem novēlu labu veselību, veiksmi, izturību, dzīves un darba prieku! Paldies, ka jūs esat!

Patiesā cieņā un pateicībā, EMERITA BRENČEVA

Pārdomas ziemas vakarā

Jaunais gads, ko nesen priecīgi un cerīgi, ar laba vēlējumiem sagaidījām, strauji uzņēmis gaitu.

Virzāties uz pavasara pusi, un sapņos jau pirmais zaļums, bet, kamēr koki un krūmi vēl kupenās, vakari gari, ir laiks

padomāt. Gandrīz visus un vienmēr interesē veselība. Pagājušā gada otrajā pusē kļuva zināms, ka visneatliekamākais pasākums veselības aprūpes uzlabošanai ir *e-veselības* un *datamed* portāla modernizācija. Tas nozīmē, ka pieeja saviem izmeklējumiem ar 1.janvāri ir tikai ar eID karti vai e-parakstu. Saprotu, laikmets tāds – mākslīgais intelekts klauvē pie visām durvīm, bet ne visiem digitālās prasmes ir izcilas. Paši vien vainīgi – ne tai laikā piedzimām. Toties mierinājums, – mūsu veselības dati noglabāti drošāk nekā bankā. Neviens *hakers* neuzzinās, cik šķībi vai greizi ir mani kauliņi. Pati gan arī ne. Hosams abu Meri sola lētākus medikamentus? Nu redzēsim. Pie viena ielūkojos VM mājaslapā. Izrādījās interesanta lasāmviela. Valsts sekretāri, sekretāru vietnieki, departamenti, nodaļas, to vadītāji, vietnieki, vietnieku palīgi, padomnieki, referenti, eksperti... Ir arī nepārtraukto uzlabojumu speciālisti, kvalitātes vadītājs, ministra padomnieks pārmaiņu vadības jautājumos. Sagriezās galva. Vienu gan sapratu. Drīz ārsta vietu laukos varēs ar uguni meklēt, ja jau pusducis galvu ārstniecības personu piesaistes darbam reģionos projektu nodaļā pie tā diendienā strādā. Varena armija ģenerālim Hosamam. Bet lai nu paliek augstākās sfēras. No ģimenes ārstiem dzirdam tikai vienu: "Naudu, naudu!" Protams, naudas nekad nav par daudz, bet nauda nedara dakteri gudrāku un iejūtīgāku. Kapitālismā par naudu runāt nav pieklājīgi, kur nu vēl ieskatīties svešā makā. Derētu gan, ja reiz tiek prasīts sabiedrības atbalsts. Citādi var gadīties, ka līdzjūtīga

lauku māmiņa nokauj pēdējo visticpu, lai aiznestu savam dakterītim. Lauku ģimenes ārstu asociācijas vadītāja bieži redzama diskutējām TV24. Izklusās, ka, izņemot naudu un papilddarbiniekus, citu problēmu nav. Praksē vajadzīgs grāmatvedis. Ārstiem nepatīk skaitīt un rēķināt, bet mazā pilsētiņā kā Balvi varbūt uz vairākām praksēm varētu būt viens grāmatvedis, tāpat fizioterapeits, vecmāte. Cilvēkiem darbs būtu pilnai slodzei, praksei ietaupītos līdzekļi. Tas tāds skats no malas. Vislabākie dakteri varam būt paši sev. Kustības, svaigais gaiss, pēc iespējas dabīgāka pārtika un obligāti pozitīvs noskaņojums.

Visiem labu veselību vēlot, LIDIJA

Balviem – 96!

*Zilo ezeru zemes pērle,
Kas Māras kronī spoži mirdz,
Šeit skan latgaliešu mēle,
Seno dziesmu skaņas atbalso sirds.*

*Kā balta ūdensroze ezerā zilā,
Tā dzimtas zemes sagšā Balvi zied,
Kā lakstīgalas zaļā silā
Zilo ezeru zemes bērnu kori te dzied.*

*Jau gadu simts nav aiz kalniem,
Kopš pilsētas godu lemts nest,
Un es gribu novēlēt skaistajiem Balviem
Vēl desmitreiz vairāk gadus pieredzēt!*

*Lai vēl pēc desmit gadu simtiem
Latgaliešu mēle un dziesmas te skan,
Lai vēl pēc desmit gadu simtiem
Ļaužu pilnās baznīcās aicina zvans!
NAURIS GEKIŠS*

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

"Ierasts, ka šoziem daudzviet mazie ceļi netiek tīrīti. Pašvaldību vadītāji laikam dzīvo kaut kur novada vai pagasta centrā, nevis nomalē. Atgādināšu, ka arī tiem, kuri dzīvo nomalē, kaut kā ir jātiek uz darbu. Dzird sakām, ka pašvaldībā esot bēdīgi ar naudu. Kur tad tā palikusi?" automātiskajā atbildētājā taujāja lasītājs.

"Lasu un priecājos par Balvu pilsētas 96.dzimšanas dienu, par to, ka arī ziemā protat svinēt svētkus. Lai novads plaukst un zied arī turpmāk!" vēlēja laikraksta lasītāja no Rīgas.

"Tev jābūt ir smukai cepurei, smukai frizūrai – nekas nav izmainījies! Un vēl pie pareizās partijas... Latvijā nekad neprasa, ko tu esi izdarījis," runājot par jūnija sākumā gaidāmajam Eiropas Parlamenta vēlēšanām, televīzijas raidījumā teica kāds sabiedrībā zināms producents un režisors. Izklusējās dīvaini, bet, šķiet, taisnība vien ir. Un tas attiecas ne tikai uz Eiropas Parlamentu, bet arī uz Saeimas, dažkārt arī uz pašvaldību vēlēšanām, kad vēlētais nevērtē deputāta kandidāta vārdus un darbus. Būtu tikai loģiski nebalsot par cilvēku, kurš ir solījis un neizdarījis, kurš ar savu atrašanos

vēlētā amatā vairāku gadu laikā nav panācis ko vērtīgu un paliekošu ne tikai savam, bet arī tautas labumam. Politika, kā zināms, nav īpaši *tīra* lieta. Ļoti retais, šķiet, spēj atteikties no varas un naudas kārdinājumiem, lai no politikas izietu *tīrs*, telefonsarunā atzina novada iedzīvotājs.

"Sabiedrībā tagad ir nenormāli daudz nauda un vēlmes nogalināt. Diemžēl. Vērtības ir apgrieztas otrādi, dzīvojam kā neticamā absurda teātrī," bija kāds cits lasītājs.

Briest pārmaiņas "Latvijas Pasta" darbībā

Iedzīvotājiem šie pakalpojumi ir vajadzīgi

Vēstuļu kastīte. Lai arī ar roku rakstītu pasta sūtījumu paliek arvien mazāk, vēstuļu kastīte ir noderīga joprojām.

Satiksmes ministrija uzdevusi "Latvijas Pasta" padomei atkārtoti izvērtēt ieceri šogad slēgt vai reorganizēt 105 no 176 pasta nodaļām. Pastam pārmet sliktu komunikāciju, uzstājot, ka nepieciešams apturēt haotisko pasta nodaļu reorganizāciju un sākt procesu atkārtoti izvērtēt. Uzņēmuma vadība vajadzību samazināt nodaļu skaitu pamato ar to, ka mazinās pieprasījums pēc pasta pakalpojumiem un uzturēt tik daudzas nodaļas Latvijā nav finansiāli izdevīgi.

Uzņēmuma vadība izteikusies, ka viena no iespējām ir saglabāt visas nodaļas, taču apšaubā, vai tāds būs galējais lēmums. Nav izslēgts variants saglabāt pasta nodaļas tikai novadu centros. Izskanējusi informācija, ka valsts uzņēmums "Latvijas Pasts" nonācis finansiāli smagā situācijā. Saglabājot esošo tīklu, uzņēmumam būtu jāstrādā ar zaudējumiem.

"Latvijas Pasta" pārstāvji pirms kāda laika pabija arī Balvos un Balvu novada deputātus informēja, ka uzņēmuma plānos ir tuvākajā laikā aizvērt pasta nodaļas Rugājos un Viļakā. Līdz ar to novadā paliktu tikai nodaļa Balvos. Taču pagaidām nodaļas vēl pastāv. "Vaduguns" pabija Rugājos, lai uzklautu

Foto - A. Kirsanovs

Tūlīt dosies pie iedzīvotājiem. Pastnieks Pēteris rīta pusē ir atbraucis no Balviem ar sašķīrotajiem sūtījumiem un pēc īsas kafijas pauzes dosies sava maršruta izbraucienā uz Lazdukalna un Bērzpils pagastiem. Apgaitas garums ir no 115 līdz 200 kilometriem. Vietējā laikraksta iznākšanas dienās viņam jāizvadā vairāk nekā 100 "Vaduguns" eksemplāri. Pētera darba diena sākas rīta agrumā un beidzas pēcpusdienā. Pastnieka darbu viņš dara vairāk nekā 30 gadus. Pa slidenajiem lauku ceļiem braucot ar 40-

45 kilometru ātrumu, labi tas, ka jaunajām pasta mašīnām esot stabilitātes kontrole, kas neļauj mašīnai ieslidēt grāvī. Pēterim patīk pastnieka darbs, jo katra diena tomēr ir citādāka, cilvēki laukos ir dažādi. Kādam patīk daudz un dikti runāt, bet citur sētā jāuzmanās no suņiem, kuriem arī bieži mainās garastāvoklis un uzvedība.

Dažādas preces. Pasta nodaļā ir daudz dažādu ikdienai vajadzīgu preču. Rugājietei Vija pasta nodaļā bija izvēlējusies dažādas sēklu paciņas. Drīz nokūsis sniegs, būs jāsāk dārza darbi! Viņa teica, ka ļoti negribētu, ka kādu dienu pasta ēkas durvis aizslēgtu un te vairs nevarētu ienākt. Viņa pastu apmeklē regulāri, jo iepērkas un apmaksā rēķinus. Ja nodaļu Rugājos aizvērtu, nāktos mērot ceļu uz Balviem un rēķināties ar autobusu maršrutu kustību. Elmārs no Tikaiņiem pastu todien apmeklēja ar mērķi apmaksāt rēķinus un pie reizes palūgt pasta nodaļas vadītājam sameklēt tālruna numuru saziņai ar LAD. Saruna ar institūciju notika un savu jautājumu viņš noskaidroja.

cilvēku teikto un pavērotu, kas notiek pastā.

Rugāju pasta nodaļā otrdienas rītā ir paskaļi. Kāds vīrs runā pa telefonu, un sarunas tēma, kā noprotams, skar mājlopus. Pēc brīža pasta nodaļas vadītāja teic, ka tamlīdzīgas sarunas nav retums. Gados vecākiem cilvēkiem ir svarīgi noskaidrot sev būtiskus jautājumus, un nereti padomu vai palīdzību viņi meklē, atnākuši uz vietējo pasta nodaļu. Pasta nodaļa vietējā pagastā ir vajadzīga, jo tās pakalpojumi ir svarīgi. Tā uzskata arī pati nodaļas vadītāja DZINTRA KAĻVA, kurai patīk savs darbs un saskarsme ar apmeklētājiem. Protams, viņa ir lietas kursā par iespēju zaudēt darbu nodaļas slēgšanas gadījumā, lai gan pārāk lielu satraukumu tas pašai nerada. Taču ikdienas darbs pastā apliecinājis, ka šī vieta ir svarīga ne tikai vietējā pagastā, bet arī tālākās apkaimes (kā Krišjānu vai Bērzpils) pagastu ļaudīm. Ja iedzīvotājiem pienāksies doties uz Balviem, tā būs daudz tālāka braukšana. Taču īstais pasta nodaļas liktenis vēl nav izlemts. Februāra nogalē uzņēmuma vadībai būs sarunas ar Satiksmes ministrijas pārstāvjiem, un tad acīmredzot arī varētu pateikt lēmumu. Dzintra spriež, ka, iespējams, kādu laiku nodaļa vēl pastāvēs, taču kaut kad tās durvis arī aizvērsies.

Vadītājam pasta darbā nostrādāti divi gadi, un, viņasprāt, pasta māja lauku vidē apkaimes cilvēkiem sniedz dažādus pakalpojumus. Pirmkārt, tai piemīt sociāla rakstura funkcija, jo tā iedzīvotājiem ir satikšanās vieta, izklāstot sev svarīgus jautājumus. Kaut vai šodien, kad kāds kungs Dzintrai lūdzis palīdzēt sazināties ar Lauksaimniecības datu centru. Tas ir fakts – gados vecāki ļaudis ar modernajiem tālruniem un internetu draudzējas slikti vai nemaz. Pastā viņi bieži ienāk tikpat kā pie laba kaimiņa, zinot, ka varēs pajautāt un saņemt palīdzību.

Pasta nodaļā ir daudz dažādu preču, sakot ar rakstāmpiederumiem un beidzot ar krāsainajiem kalendāriem. Patlaban notiek izpārdošanas akcijas, saistītas ar firmām, kuru preces iziet no aprites. Uz pastu nāk, lai samaksātu komunālo rēķinu maksājumus, lai izņemtu naudu no konta vai arī pārskaitītu kādu summu, ja nepieciešams.

Pastā var nopirkt arī lasītājiem ierasto laikrakstu "Vaduguns". Dzintra atklāj, ka ir vairāki iedzīvotāji, kuri šo izdevumu neabonē, bet regulāri pērk, jo viņiem patīk pats laikraksta iegādes process. Ir jāiziet no mājas, jāapmeklē pasts, bet pa ceļam var sastapt arī kādu paziņu un aprunāties uzziņāt jaunumus vai vienkārši papļāpāt.

Foto - A. Kirsanovs

Pasta nodaļas vadītāja. Dzintrai darbs pastā ļoti patīk. Pirms tam viņa bija strādājusi veikalā, bet ģimenes apstākļu dēļ tur nebija piemērots darba laiks. Dzintra saka: "Patīk darbs ar cilvēkiem. Man ir svarīgi viņiem palīdzēt un redzēt acis priekšu. Man tam vienmēr atrodas laiks un vēlme."

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Saruna ar Vecumu bibliotēkas vadītāju

Vieta, kur glabājas atmiņu stāsti

Aija Socka

Pirms 75 gadiem – 1949.gadā – Vecumu ciema padomē nolēma veidot bibliotēku. Dzelzceļa stacijas ēkā Vecumu bibliotēku atvēra 1950.gadā, un tās krājumā bija 300 grāmatas. Par vietējās gaismas pils darbību saruna ar bibliotēkas vadītāju AIJU LOCĀNI.

Kopš 1995.gada bibliotēka Jums ir darbavieta, bet kas šī iestāde ir pagasta iedzīvotājiem?

– Bibliotēka ir vieta, kur var lietderīgi un vērtīgi pavadīt brīvo laiku. Tā ir vietējo iedzīvotāju satikšanās vieta, kur atrast interesantas nodarbes. Bibliotēkā ne tikai izraugās grāmatas, bet arī apspriež notikumus, iesaka receptes, dalās ar padomiem, dibina klubus, ar interneta resursu palīdzību iepazīst pasauli. Vecumu bibliotēka bija un ir gaismas nesēja vietējiem iedzīvotājiem. Protams, bibliotēkas misija nav mainījies arī mūsdienās, tāpēc tā vispirms ir vieta, kur lasītājs uz noteiktu laiku var saņemt lasīšanai grāmatas un periodiskos izdevumus. Arī mūsu bibliotēka var piedāvāt plašu grāmatu un periodisko izdevumu klāstu gan pieaugušo, gan bērnu auditorijai. Finansējumu grāmatu iegādei piešķir pašvaldība, papildus ienākumus krājuma komplektēšanā dod valsts subsidētā programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”, kuras izpildi nodrošina Latvijas Nacionālā bibliotēka. Sev vēlamās grāmatas mūsu bibliotēkā atrod lasītāji arī no Viļakas un Balvu pilsētām. Ir patīkami, kad lasītājs atzīst, ka ne dienu nevar aizvadīt bez grāmatas lasīšanas. Mūsdienās bibliotēkas misija, protams, izpaužas nesalīdzināmi plašāk un daudzveidīgāk, ne tikai kā grāmatu izsniegšanas un saņemšanas vieta.

Kādi vēl pakalpojumi interesē iedzīvotājiem?

– Jebkurš pagasta iedzīvotājs var saņemt dokumentu izdrukas, ieskenēt vai nokopēt sev vajadzīgo materiālu. Trūcīgajām un maznodrošinātajām personām šie pakalpojumi ir bezmaksas. Ja ir nepieciešamība, palīdzību var saņemt arī pakalpojumu izpildei e-vidē. Bibliotēkas apmeklētāji ir aicināti izmantot datu bāzi “Lursoft”, laikrakstu bibliotēkas tīmekļvietni www.news.lv. Šajā portālā, nemaksājot naudu, var izlasīt jaunāko informāciju novadu laikrakstos, laikrakstos “Praktiskais Latvietis”, “Latvijas Avīze” un citos.

Šobrīd aktuāls ir jauns piedāvājums – pielāgotā literatūra. Sabiedrība noveco, arī starp bibliotēkas klientiem ir lasītāji, kuriem pasliktinās redze. Tāpēc šajā gadā bibliotēka nodrošinās pielāgotās literatūras iegādi un izsniegumu.

Bibliotēka ir cilvēku satikšanās, domu un informācijas apmaiņas vieta. Priecājos, ka pēdējos divus gadus tā kļuvusi arī par psalmu dziedāšanas vietu. Gribētos, lai bibliotēkā katru gadu reģistrētos arvien lielāks klientu skaits. Tomēr šo pamatrādītāju mums neļauj uzlabot viens šķērslis – cilvēkresursu samazināšanās, jo jaunieši aizbrauc no dzimtās puses, dzimst arvien mazāk bērnu. Citi iemesli, kas kavē bibliotēkas darba pilnveidošanu, ir iedzīvotāju aizņemtība un tas, ka daļai potenciālo lasītāju dzīvesvieta atrodas tālu no pagasta centra un bibliotēkas.

Lasījumos, kas bija vēltiti prāvesta Alberta Budžes piemiņai, stāstījāt par Vecumu dzelzceļa staciju. Jums interesē novadpētniecība?

– Bibliotēkas darba neatņemama sastāvdaļa ir novadpētniecība. Šo darbu, strādājot iestādē, kas glabā, apkopo un nodrošina pieejamību novadpētniecības materiāliem, daru daudz gadu garumā. Saglabājami ir materiāli, kas attiecas uz novada vēsturi, kultūras mantojumu, iedzīvotāju sadzīvi un sasniegumiem. 2023.gada bibliotēkas darba prioritāte bija informācijas vākšana par pagasta kultūrvēsturi, par objektu un notikumu vēsturi. Izmantoju iespēju intervēt vecāka gadagājuma iedzīvotājus, savācu ziņas gan par Ūlasu ciemu, gan uz Sibīriju izsūtīto cilvēku likteņiem, gan Vecumu staciju, izveidojās laba sadarbība ar vēstures pētnieci Valentīnu Kašu. Aizvadītā gada 9.novembrī televīzijas raidījuma “Tiksimies stacijā” veidotāju komanda uzņēma šizetu par Vecumu staciju. Savāktos datus un informāciju par staciju apkopojū, sistematizēju un ievadīju bibliotēkas mājaslapā, radot iespēju šo ziņu klāstu izmantot neierobežotam interneta lietotāju skaitam. Pagājušajā gadā novadpētniecības iespieddarbu krājums ir papildināts ar divām novadnieces Annas Krēmanes grāmatām – “Saknes” un “Pa zemes ceļu”. Pagasta iedzīvotājiem bija iespēja apmeklēt

Foto - A.Kirsanovs

Aija Locāne. Bibliotēkas vadītāja nāk no Susāju pagasta. Kā nonāca Vecumu pagastā? Ieprecējās. Bērni jau izauguši lieli – dēls strādā par būvzinieci, meita – Finanšu ministrijā. Ikdienā A.Locāne runā latviešu literārajā valodā, jo ģimenē tā runāts ir kopš bērnības, taču ļoti patīk arī klausīties cilvēkos, kuri runā latgaliski. Bibliotēka izvietota gaišā un pārskatāmā telpā, kur ikviens apmeklētājs brīvi var pieiet pie plauktiem un izvēlēties interesējošo lasāmvielu. Arī pašiem mazākajiem lasītājiem ir iekārtots stūrītis, kur ļauties grāmatu un spēļu izziņai.

tikšanās ar literāti A.Krēmani, autore lasīja dzeju un īsprozu no krājuma “Pa zemes ceļu”, atcerējās dzimto pusi, kur pavadīja bērnības un jaunības dienas.

Ar kādiem novadniekiem pagasts var lepoties?

– Vecumu pagasts ir bagāts ar senu vēsturi un vēsturiskiem nostāstiem. Starp ievērojamākiem novadniekiem jāmin trīs vēsturnieces, lokālās vēstures pētnieces: skolotājas Leontīna Maksimova un Irēna Šaicāne; Viļakas muzeja vadītāja Rita Gruševa. Paldies viņām par pētījumiem un jaunās paaudzes izglītošanu! Novadpētniecības krājuma lepnums ir arī zinātniski pētnieciskie darbi par Borisovas un Slīpaču ciemiem, par dzejnieci Evu Dortāni, kuras sarakstījušas Viļakas ģimnāzijas absolventes Alīna Bogdanova, Dace Kokoreviča un Kristiāna Kokoreviča. Tuva sirdij ir arī novadnieces, literātes Ruttas Jeromānes sarakstītā dzeja. Bibliotēkā rodas un glabājas unikāli atmiņu stāsti, kā arī atklājas vietējo cilvēku aizraušānās, prasmes un hobiji. Gribētos, lai arī turpmāk visi uzrunātie piekristu dalīties pieredzē, kas skar viņu vaļaspriekus, piemēram, kolekcionēšanu vai fotografēšanu.

Kāda literatūra un mapes ir pieejamas novadpētniecībā?

– Vairāku gadu garumā ir izveidotas mapes: “Novadnieki”, “Mežvidu pamatskola”, “Kultūra. Atpūta. Sports”, “Vecumu pagasta pašvaldība”, “Vientuļu muitas punkts. VR Viļakas pārvaldes Vientuļu un Lavošnieku nodaļas”, “Tā dzīvo vecmieši”, “SIA “Kira”. Runājot par iespieddarbu krājumu novadpētniecībā, jāatzīst, ka Vecumu bibliotēkas novadpētniecības krājuma vērtīgākā daļa ir: V.Rundzāna “Mani Ūlasi vēl dzīvo...” (par nacionālo partizānu brīvības cīņām Ūlasu mežos), S.Mežābeles “Vilkam cēla dvēselīte” (grāmatā aprakstīti Vecumu pagasta iedzīvotāju likteņi, kuri 1949.gadā tika izvesti uz Sibīriju), I.Šaicānes “Sports Ziemeļlatgalē” (grāmatā varam gūt informāciju par Vecumu puses sportistiem), V.Livzemnieka “Ceļāgājumi” (dzejnieka V.Livzemnieka atmiņas par nemierīgajiem gadiem pēc kara Badnovas ciemā, par skolas gaitām Mežvidu pamatskolā, par ganu gaitām pie bagātājiem saimniekiem, par mēslu talkām un vakarēšanas tradīcijām, par kolhozu veidošanos, vietējo iedzīvotāju nostāstu pieraksti par “kazaku karu” jeb cīņu pret dzimt-

būšanu, par bargo Piekto gadu un 1918.gada Lielo revolūciju).

Novadpētniecības krājuma vērtīgākie daiļdarbi: Annas Krēmanes “Saknes”, “Pa zemes ceļu”, “Dvēsele aka”; V.Rundzāna “Nav manis bez dzimtenes dziesmas”, Ruttas Jeromānes dzeja.

Vai bibliotēkā ir brīži, kad skan apmeklētāju smieklī?

– Īsti jau nav, par ko priecāties, klausoties un skatoties, kas notiek pasaulē, bet tomēr bez smieklu devas arī nevar. Piekritu, ka smieklis un labs humors ir kā eliksīrs dvēselei, tāpēc esmu nolēmusi šogad aprīlī bibliotēkā sarīkot anekdošu konkursu. Smieklis bibliotēkā atskan bieži, jo, sanākot kopā diviem, trim vai pat četriem apmeklētājiem, piemēram, lasām anekdotes no sociālajām tīmekļvietnēm un jaunākajiem žurnāliem.

Daudz dažādi kuriozi ir bijuši, meklējot kādu konkrētu grāmatu, tikai diemžēl šos kuriozus nekad neesmu pierakstījusi. Lasītājs atnāk un jautā pēc grāmatas, bet autoru un nosaukumu nezina; no nosaukuma ir zināms tikai viens vārds; grāmatas nosaukumu min pavisam citu vai nosauc līdzīgu. Šādās reizēs bibliotekāram jābūt apveltītam ne tikai ar zināšanām, bet arī ar asu prātu un intuīciju. Nesen izveidojās laba humora cienīga saruna ar mazmeitiņu, kura arī ir bibliotēkas lasītāja. Es jautāju: “Vai tev patika grāmata par Sarkangalvīti?” Viņa man: “Patika!” Tad es jautāju: “Ko tad šī pasaka mums māca?” Mazmeitiņa prātīgi atteic: “Tā mums māca labi iegaumēt, kā izskatās mūsu vecmāmiņas.”

Manas mīļākās bērnības grāmatas ir Raiņa par Iellīti Lolīti, protams, par Vinniju Pūku un Karlsonu, vēl man patika vairākas grāmatas par dabu – Rūdolfa Akera “Bumbieru birtala”, “Meži mostas”, jau vecākās klasēs mācoties, ļoti patika Jūlija Vanaga grāmata “Meža dziesma”.

Ko novēlat bibliotēkas apmeklētājiem?

– Mans novēlējums ikvienam, arī sev, ir atrast brīvo laiku grāmatu lasīšanai, lasīt grāmatas kopā ar bērniem un mazbērniem. Lai vecāku un bērnu kopīgs bibliotēkas apmeklējums kļūtu par labu ieradumu! Kad mazais cilvēciņš izaugs un aizies lielajos pasaules ceļos, lai viņam par dzimtās vietas mīļumu atgādina arī atmiņas par bibliotēku, jo, piemēram, Roterdamas Erasmus ir teicis: “Mana dzimtene ir tur, kur mana bibliotēka.”

Meklējam atbildi

Vai Latvijas veikalos ir produkti ar kukaiņu piedevu?

Atsaucoties uz balvenietes jautājumu pēc lasītā laikrakstā, vai veikalos jau ir nopērkami produkti ar kukaiņu pulvera piedevu, uzklusijām vēlmi pastāstīt ko vairāk par šo tēmu, noskaidrojot, vai tā ir patiesība un kas būtu jāzina iedzīvotājiem?

“Vaduguns” sazinājās ar PVD Sabiedrisko attiecību daļas vadītāju Ili Meisteri, uzdodot jautājumus. Viņa palīdzēja rast atbildi. Sniedzam PVD Pārtikas produktu reģistrācijas daļas vadītājas DIĀNAS BIRKENFELDES skaidrojumu.

Vai veikalos Latvijā ir nopērkami produkti ar kukaiņu pulvera piedevām? Ja jā, kas tie ir par produktiem un kas ražo?

– Ļoti iespējams, ka arī Latvijas veikalos ir nopērkami pārtikas produkti, kuru ražošanā izmantotas atļautas kukaiņu piedevas. Eiropas Savienībā šādus produktus ir atļauts gan ražot, gan tirgot, taču stingri ievērojot prasības. Tiesa, šādi iegūtas sastāvdaļas ir dārgas, tādēļ pagaidām to izmantošana pārtikas produktu ražošanā nav plaši izplatīta. Pārtikas uzņēmumam, ražojot un tirgojot pārtikas produktus, ir jāievēro normatīvajos aktos noteiktās pārtikas nekaitīguma un citas prasības. To, vai šīs prasības tiek ievērotas, uzrauga Pārtikas un veterinārais dienests. Mūsu dienests neapkopu informāciju par to, kādus produktus un kādi uzņēmumi ražo un kādi

produkti atrodas vai neatrodas veikalu plauktos.

Kāpēc ražošanā ir atļauti šādi pulveri? Vai šāda produkcija ar kukaiņu pulvera piedevu nekaitē veselībai ilgstošā laikā?

– Eiropas Savienībā (ES) visi kukaiņi, kuri ir paredzēti izmantošanai pārtikā un no tiem iegūti produkti, ir uzskatāmi par jauniem pārtikas produktiem, kurus tirgū var laist tikai ar Eiropas Komisijas atļauju, kas tiek izsniegta, pamatojoties uz Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) sniegtu zinātnisko atzinumu. Ja, pamatojoties uz pieejamiem zinātniskiem pierādījumiem, ir konstatēts, ka pārtikas produkts neapdraud cilvēku veselību, tiek piešķirta atļauja un produkts tiek iekļauts ES sarakstā. Tikai atļautos un ES sarakstā iekļautos jaunos pārtikas produktus var laist tirgū. Ja pārtikas produkta sastāvā ir no kukaiņiem iegūta sastāvdaļa, tā obligāti ir jānorāda marķējumā.

Kādi jābūt norādei, lai zinātu, ka produktā ir kukaiņu pulveris?

– Normatīvajos aktos nav noteikts, ka norāde par kukaiņu vai to daļu izmantošanu produkta ražošanā būtu kā īpaši jāzīce. To norāda sastāvdaļu sarakstā. Atsevišķu produktu marķējumiem noteiktas papildus prasības. Piemēram, pulveri samalti *Acheta domesticus* (mājas circeņus) saturošu pārtikas produktu marķējumā jānorāda, ka šī sastāvdaļa patērētājiem, kuriem ir zināmas alerģijas pret vēžveidīgajiem, gliemjiem un to produktiem un putekļu ērcītēm, var izraisīt alerģiskas reakcijas. Šādu norādi izvieto tiešā sastāvdaļu saraksta tuvumā.

Cik lieliem ir jābūt burtiem pārtikas produkta marķējumā? Bieži tos nevar salasīt un uzzināt, ka produktā ir kukaiņu sastāvdaļa.

– Pārtikas produkta marķējumā burtu lielumam jābūt lielākam vai vienādam ar 1,2 mm. Attiecībā uz iepakojumu, kuras lielākās virsmas laukums ir mazāks par 80 cm² – burtu lielums ir lielāks vai vienāds ar 0,9 mm. Ja patērētājiem ir sūdzības par nesalasāmu pārtikas produkta marķējumu, var vērsties PVD, kas veiks pārbaudi. Sūdzību var pieteikt gan zvanot uz tālruni 67027402 un automātiskajā atbildētājā atstājot ziņu, kur produkts iegādāts, kāds ir tā nosaukums un ražotājs, gan arī rakstot e-pastu uz adresi: pasts@pvd.gov.lv.

Ko nozīmē zaļās vardītes un zaļās lapiņas simboli uz produktiem, ko iedzīvotāji uzskata par nesaprotamu jauninājumu?

– Pārtikas produktu marķējumā papildus obligāti norādāmajai informācijai ražotājs var norādīt arī cita veida informāciju. Piemēram, vardītes marķējumu piešķir starptautiskā nevalstiskā organizācija “Lietusmežu alianse”, un tas nozīmē, ka produkta ražošanā nav cietuši lietusmeži. PVD kontrolē tikai marķējumā obligāti norādāmo informāciju (piemēram, tāda veida marķējumus kā “vardītes marķējums” PVD nekontrolē), kā arī marķējumus, kuru lietošana ir stingri ierobežota, piemēram, norādi, ka produkts ir BIO vai EKO, kā arī aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes, cilmes vietas nosaukumu norādes un garantētu tradicionālo īpatnību norādes.

Re, kā!

Nav ko brīnīties, – kukaiņi ir ēdami!

Pasaulē ir zināmas vairāk nekā 2000 kukaiņu sugas, kuras ir ēdamas un no kurām vairums ir sastopamas tropu valstīs. Kukaiņi pārtikā tradicionāli ir izmantoti tādās valstīs kā Taizemē, Indijā, Japānā, Kambodžā, Laosā, Meksikā.

Eiropas Savienībā visi kukaiņi, kuri ir paredzēti izmantošanai pārtikā, un no tiem vai to daļām iegūti produkti ir uzskatāmi par jauniem pārtikas produktiem. Jauns pārtikas produkts ir jebkurš pārtikas produkts, kas Eiropas Savienībā nav nozīmīgā apjomā izmantots cilvēku uzturā pirms 1997. gada 15. maija.

Pirms jaunu pārtikas produktu laišanas tirgū Eiropas Komisijai ir jāpiešķir atļauja. Atļaujas piešķiršanas procesā Eiropas Komisija var pieprasīt Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (EFSA) sniegt zinātnisko atzinumu. Eiropas Komisija piešķir atļauju jaunam pārtikas produktam un iekļauj to Savienības sarakstā tikai tad, ja, pamatojoties uz pieejamiem zinātniskiem pierādījumiem, ir konstatēts, ka pārtikas produkts neapdraud cilvēku veselību. Tikai atļautos un Savienības sarakstā iekļautos jaunos pārtikas produktus var laist Eiropas Savienības tirgū. Atļauto jauno pārtikas produktu Savienības saraksts ir ietverts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2017/2470 pielikumā.

Šobrīd Eiropas Savienībā atļauju ir ieguvušas un līdz ar to pārtikā var tikt izmantotas četras kukaiņu sugas.

- ♦ Miltu melnulis (*Tenebrio molitor*). Kaltēts *Tenebrio molitor cirmenis* atļauts kopš 2021. gada 22. jūnija. Datu aizsardzības laikposmā līdz 2026. gada 22. jūnijam ir atļauts laist Savienības tirgū tikai Francijas uzņēmumam SAS EAP Group. Saldēts, žāvēts un pulverī malts miltu melnulis (*Tenebrio molitor cirmenis*) – atļauts kopš 2022. gada 1. marta. Datu aizsardzības laikā līdz 2027. gada 1. martam ir atļauts laist Savienības tirgū tikai Nīderlandes uzņēmumam Fair Insects BV.

- ♦ Mājas circeņi (*Acheta domesticus*). Saldēti, žāvēti un pulverī samalti *Acheta domesticus* (mājas circeņi) – atļauti kopš 2022. gada 3. marta. Datu aizsardzības laikposmā līdz 2027. gada 3. martam ir atļauts laist Savienības tirgū vienīgi Nīderlandes uzņēmumam Fair Insects BV. Daļēji attaukots *Acheta domesticus* (mājas circeņu) pulveris – atļauts kopš 2023. gada 24. janvāra. Datu aizsardzības laikā līdz 2028. gada 24. janvārim ir atļauts laist Eiropas Savienības tirgū tikai Vjetnamas uzņēmumam Cricket One Co. Ltd.

- ♦ Vidējais miltu melnulis (*Alphitobius diaperinus*). *Alphitobius diaperinus* (vidējais miltu melnuļa) kāpuri saldētā, pastas, kaltētā un pulvera veidā – atļauti kopš 2023. gada 26. janvāra. Datu aizsardzības periodā līdz 2028. gada 26. janvārim ir atļauts laist Savienības tirgū tikai Nīderlandes uzņēmumam Ynsect NL B.V.

- ♦ Klejotājsiseņi (*Locusta migratoria*). Saldēti, žāvēti un pulverī samalti *Locusta migratoria* – atļauti kopš 2021. gada 5. decembra. Datu aizsardzības laikā līdz 2026. gada 5. decembrim ir atļauts laist Eiropas Savienības tirgū tikai Nīderlandes uzņēmumam Fair Insects BV.

Datu aizsardzības periodā iepriekšminētajiem uzņēmumiem, kuri ir ieguvuši atļaujas, ir tiesības slēgt komercīgumus ar citiem, tostarp Latvijas, uzņēmumiem. Līdz ar to arī citi uzņēmumi var tirgot attiecīgos produktus, pamatojoties uz noteikumiem, kas definēti komercīgumā, taču tikai ar nosacījumu, ka tiek ievēroti attiecīgajās regulās noteiktie izmantošanas nosacījumi. Šādiem komercīgumiem starp iesaistītajām pusēm ir jābūt pieejamiem pēc dalībvalstu kompetento iestāžu pieprasījuma.

Latvijas uzņēmums var ražot pārtikas produktus, kuri satur kukaiņus, ievērojot šādus nosacījumus:

- ♦ kukaiņi (miltu melnulis (*Tenebrio molitor*), mājas circeņi (*Acheta domesticus*), vidējais miltumelnulis (*Alphitobius diaperinus*), klejotājsiseņi (*Locusta migratoria*)) ir audzēti tikai valstīs, kas ir minētas atbilstošajos normatīvajos aktos.

(Sagatavots no Eiropas Komisijas mājaslapas)

Eksperimentē un pārbauda

Daudzās pasaules valstīs notiek eksperimenti ar alternatīviem pārtikas produktiem. Itālijā, piemēram, proteīniem bagātu pārtikas piedevu mēģina ražot no circeņu dzimtas kukaiņiem. Kukaiņu audzētājs stāsta, – lai saražotu kilogramu circeņu pulvera, Itālijā izmanto apmēram 12 litrus ūdens. Savukārt tāda paša daudzuma proteīna iegūšanai no govīm ir nepieciešami aptuveni 60 000 litri ūdens.

Fermā Itālijā katru dienu pārstrādā apmēram miljonu kukaiņu. Tos sasaldē, vāra, žāvē, samal un iegūst pulveri. Piedevu var izmantot kopā ar parastajiem miltiem, lai izgatavotu makaronus vai maizi. Produkts ir veselīgs, ar labām garšas īpašībām un nākotnē varētu palīdzēt risināt pārtikas pieejamības problēmu.

To apzinās arī Eiropas Savienības amatpersonas, un šī gada sākumā tika apstiprināta atļauja izmantot kukaiņus cilvēku uzturam. Tomēr eksperti ir vienprātīgi, ka pagaidām tie ir eksperimenti un līdz plašai izmantošanai vēl tāls ceļš. Galvenais iemesls ir cilvēku aizspriedumi un salīdzinoši lielās produkta izmaksas. Kāds žurnālistu aptaujātais lopkopis paudis kategorisku ‘nē’ jaunajiem pārtikas produktiem, jo neesot zināma to ietekme uz veselību. Pēc viņa domām, – labs steiks esot neuzdoša vērtība.

(No ārzemju preses)

Ko nozīmē zaļās vardītes simbols?

Lietusmežu alianse dibināta 1986. gadā. Tās sākotnējais mērķis bija lietusmežu pasargāšana no iznīcības. Ar laiku organizācijas darbs būtiski paplašinājies. Pašlaik tā īsteno projektus ilgstpējīgas, dabai, klimatam un vietējiem iedzīvotājiem draudzīgas saimniecības veicināšanai pasaules tropu reģionos. Organizācija jau daudzus gadus arī sertificē uzņēmumus, kas atbilstoši tās noteiktiem ilgstpējas standartiem audzē un tirgo kakao un kafijas pupiņas, banānus un citus produktus. Pirms dažiem gadiem programmai pievienojās arī vairāki Latvijā populāri pārtikas ražotāji un tirgotāji, bet saldumu ražotājs Orkla šogad paziņoja, ka sertifikāciju saņēmusi arī tās jaunā ražotne.

Līdz ar to uz produktiem, kas ražoti no sertificētās saimniecības iegūtām izejvielām vai sertificētās ražotnēs, patērētāju informēšanai var tikt izvietots alianse logo ar zaļu vardīti jeb sarkanacu kokvardi, kas izraudzīta par organizācijas simbolu.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Lai puķi dabūtu,

Pirms 95 gadiem Latvijas Valsts prezidents Gustavs Zemgals izsludināja Saeimas pieņemto likumu "Par pilsētu tiesību piešķiršanu 16 miestiem". Visām jaunajām pilsētām atstāja agrākos nosaukumus, izņemot Vecgulbeni, kas pārtapa par Gulbeni. Līdz ar to miestu pašvaldības Latvijā pārstāja eksistēt, bet jaunajām pilsētām pavērās plašākas attīstības iespējas, savukārt jaundibinātajām pilsētu uzgūla lielāka atbildības nasta par finansiālo, sociālo un citām komunālās sadzīves jomām. Nevienai no jaunajām pilsētām nebija sava ģerboņa. Ar to sarūpēšanu gāja visai raibi. Piemēram, Balvi lūdza, "lai uz ģerboņa apakšējās daļas, gaiši zilā fona, uz tuksnešaina Latgales lauka būtu attēlots partizānu pulka karavīrs atbrīvošanas gaitās, bet ģerboņa augšējā daļā – ezera malā – uzplaukstoša pilsēta, austošas saules staru apspidēta". Savukārt Sigulda prasīja, lai ģerboni būtu "krustotas slēpes". Kā ir šobrīd? Kā šīs pilsētas ir vai nav attīstījušās? Cik tās ir dažādas? Kā pašvaldībās rūpējas par sabiedrības saliedētību, sekmē dažādu sabiedrības grupu, tostarp mazākumtautību, iekļaušanos sabiedrībā? Par to un citu laikraksta "Vaduguns" kolektīvs atbildes meklēs 17 aktivitātēs, īstenojot projektu "Dažādas krāsas vieno pilsētmāsas".

Sigulda. No kreisās šķelts ar sudrabu un zaļu. Trīs zaļas kreisās spāres veidā liktas lapas, tāpat likti trīs sudraba pieclapu ievu ziedi. (Apstiprināts 1938.gadā, ģerboņa autors nav zināms, bet pastāv uzskats, ka tas ir Riharda Zariņa audzēknis, talantīgais grafiķis Kārlis Krauze.)

Saruna

Lielākais izaicinājums – vienmērīga novada attīstība

Kur atrodas Sigulda, šķiet, Latvijā zina visi, jo Sigulda novērtēta kā viena no desmit noslēpumainākajām pilsētām Eiropā ar vilinošākajiem tūrisma ceļa mērķiem. Te ir kalni, alas, pilis, visiem zināmā bobsleja un kamaniņu trase, dzelzceļš un starptautiska automaģistrāle. Ne velti novada sauklis ir "Sigulda aizrauj!". Kā cilvēki dzīvo Siguldas novadā, ar kādiem izaicinājumiem ikdienas darbā jāsasopas, par to saruna ar Siguldas novada pašvaldības priekšsēdētāja vietniekiem KRISTAPU ZAĻO un LINARDU KUMSKI.

Kopš 2009. gada jau esam piedzīvojuši divas administratīvi teritoriālās reformas. Runājot par tām, Siguldas novadu var minēt kā veiksmīgu piemēru?

K. ZAĻAIS: – Cenšamies darīt maksimumu, lai mēs būtu veiksmīgi novads. Protams, var būt ir kādi apvienotie novadi, kuri izjūt, ka kaut kā kādreiz bija vairāk. Nesen tikāmies ar Siguldas novada iedzīvotāju padomēm, kur izskanēja viedoklis par to, ka vienā vietā kultūras pasākumu ir vairāk, citā – mazāk. Siguldas novada Kultūras centra vadītāja ar skaitļiem pierādīja un pamatoja, ka šī iedzīvotāju sajūta līdz galam nav patiesa. Daļai, protams, ir uzskats, ka pirms administratīvi teritoriālās reformas zāle bija zaļāka, bet kopumā, domāju, ejam uz pareizo pusi un joprojām runājam par to, ka siguldietis ir visa Siguldas novada iedzīvotājs, ne tikai pilsētas. Viena pozitīva lieta novadu apvienošanā vērojama izglītības jomā. Skolēniem notiek sacensības, olimpiādes, pasākumi, – ja kādreiz novada līmenī piedalījās piecas skolas, tad tagad jau desmit. Tās ir jaunas draudzības, lielāka konkurence. Izglītības sfērā tas veicina pozitīvu attīstību. Administratīvi teritoriālās reformas kontekstā mums bijis arī interesantais Inčukalna un Vangažu stāsts. Tas ir unikālākais, ar ko atšķiramies no citiem.

Kas šis ir par stāstu?

K. ZAĻAIS: – Kādreiz Inčukalns un Vangaži bija kopā. Tagad Vangaži ir Ropažu novadā, Inčukalns – Siguldas. Paša sākumā mūzikas un mākslas skola bija viena – kopīga. Tā palika Vangažiem, bet mums nācās veidot jaunu. Šajā apvienošanās kontekstā vienmēr aktuāls bijis arī kapsētu un skolu jautājums.

L. KUMSKIS: – Salīdzinot ar 2009. gada reformu, pie otrās reformas ažiotaža un neapmierinātība jau bija mazāka. Protams, apvienojoties un izjaucot esošās struktūras vecajos novados, bija zināmas izmaiņas darba kvalitātē, piemēram, kapsētu uzturēšanā un apkārtnes sakopšanā. Pirmajā gadā saņēmām sūdzības no iedzīvotājiem par to, ka pasliktinājies darba kvalitāte un apsaimniekošana, bet kopumā uz reformu skatāmies ar gaišu skatu. Iespējams, ne līdz galam kādu apmierina centralizācija, bet tāpēc iedzīvotājiem stāstām un darām visu iespējamo, lai visā novadā būtu vienmērīga attīstība. Mazliet neveiksmīgi sakrita tas, ka pie apvienošanās tika solīts, ka būs vairāk naudas, tai skaitā ceļu sakārtošanai. Diemžēl solīto nesaņēmām, tāpēc arī varbūt apmierinātība iedzīvotājiem nav tik liela, kā cerēts.

Pagājušajā gadā ieguvāt ģimenei draudzīgās pašvaldības statusu. Ar ko izpelnījāties tādu godu?

K. ZAĻAIS: – Pie šīs balvas aizvedis ilgtermiņa rezultāts. Mums ir daudz atbalsta mehānismu ģimenēm – bezmaksas pusdienas jau no bērnudārza līdz 12. klasei, ko ģimenes ļoti izjūt un novērtē. Atbalsts daudzbērnu ģimenēm un dažādi pabalsti, kas saistīti ar nelabvēlīgām situācijām. Gribētu teikt, ka arī izglītības kvalitāte mūsu novadā ir tā, ar ko varam lepoties. Ja skatāmies pēc digitalizācijas jeb IT STEM rādītājiem, par ko tagad bieži diskutē, tad mūs novads ir top trijniekā un dažos rādītājos pat pirmajā vietā valstī.

Gatavi strādāt un attīstīt novadu.

Siguldas novada pašvaldības priekšsēdētāja vietnieki Kristaps Zaļais (no kreisās) un Linards Kumskis pašvaldībā ir darbinieki ar pieredzi. Viņi uzsver, ka, īstenojot administratīvi teritoriālo reformu, šobrīd viens no galvenajiem uzdevumiem ir panākt vienmērīgu attīstību un izaugsmi visā novadā.

Par to pārņem liels lepnums. Protams, daba mums dāvinājusi ainaviski skaistu vietu, kur ģimenēm ir iespēja iziet ārā mežā, pastaigāt un paelpot svaigu gaisu, ko visi novērtē. Konkursa žūrija uz Siguldas novadu dodas jau vairākus gadus, un viņi pamanījuši mūsu mēģinājumus vienmērīgāk attīstīt novadu. Bet tur mums vēl ir mājasdarbi. Svarīgi ir tas, kā tu parādi sevi. Mums ļoti veiksmīgi izdevās prezentācijas sadaļa, kurā piedalījās visi kolēģi. Savu nozari prezentēja nevis priekšsēdētāja vai vietnieki, kā tas bieži notiek, bet speciālisti. Žūrija to novērtēja, un nobeigumā mēs viņiem ar virtuālajam brillēm parādījām arī nākotnes Siguldu. Iļāvām to pieredzēt, jo Sigulda ir pilsēta un novads ar lielu pagātni, ko novērtējam, un tagadni. Bet šī ir arī nākotnes pilsēta. Ģimenei draudzīgās pašvaldības statuss ir vairāku lietu kopums, kas veiksmīgi rezultējies. Patlaban strādājam pie tā, kur potenciāli varētu izmantot šo balvu iegūto finansējumu (30 tūkstošus eiro). Iedzīvotāju padomēm iedevām uzdevumu no savām kopienām uzzināt, kādas iecerēs tās gribētu īstenot. Kopumā saņēmām 46 idejas, no kurām šobrīd izkristalizējušas 13 un tiks nodotas balsojumam. Līdz gada beigām noteikti ideju realizēsīm.

Statistika liecina, ka Sigulda ir viena no retajām Latvijas pilsētām, kur ir dzimstības un iedzīvotāju skaita pieaugums.

K. ZAĻAIS: – Jā, dažreiz sakām, ka pie mums ir ražīga vide, laba augsne. Protams, tas ir iepriekšminēto elementu kopums, par ko stāstīju. Mēs redzam, ka cilvēki, kuri domā par ģimenēm vai kuriem nesen piedzimis mazulis, par savām mājām izvēlas Siguldu un Siguldas novadu. Tā ir labākā dzīvesvieta Latvijā. Liela daļa mūsu iedzīvotāju strādā Rīgā, un mums ir pietiekami laba infrastruktūra, lai tur nokļūtu – vilciens, autobusi, šoseja. Atzišos, pats esmu liels vilcienu fans, jo mans tēvs bija saistīts ar "Latvijas dzelzceļu". Siguldā ir labs izglītības, kultūras, aktīvās atpūtas un brīvā laika pavadīšanas piedāvājums. Siguldas bobsleja un kamaniņu trase regulāri notiek Eiropas un pasaules līmeņa sacensības. Sigulda ir viena no retajām pilsētām pasaules kartē, kurā, ikdienā staigājot

pa ielu, var satikt olimpiskos čempionus vai vicečempionus. Nesen aizvadītas Pasaules Jaunatnes ziemas olimpiskās spēles, kurās no Siguldas piedalījās astoņi sportisti, vairāki no tiem izcīnīja medaļas. Mums atkal aug daudzsološa jaunā paaudze. Divas reizes gadā Siguldā notiek par sirsniņu tradīciju kļuvušais pasākums "Esmu dzimis Siguldas novadā", kurā pašiem jaunākajiem novadniekiem dāvinām viņu pirmo medaļu. Jauno paaudzi mēģinām radināt pie lasītprasmes un izglītošanās, jo mums tas šķiet svarīgi. Jaundzimušajam, ja viņš ar ģimeni atnāk uz bibliotēku, dāvinām grāmatu. Runājot par prasmēm, nevar aizmirst arī peldētprasmi, jo mūsu novads var lepoties ar četriem peldbaseiniem. Pievērsoties jaunajām ģimenēm, pie mums Siguldas slimnīcā ir laba dzemdību nodaļa, kuru izvēlas topošie vecāki no visas Latvijas. Tam esam radījuši labvēlīgus apstākļus, raugoties no dažādiem aspektiem. Piemēram, Siguldas slimnīcā pieejams labs pakalpojums – pediatrs sestdienās, kas bez maksas pieejams novadā deklarētajām ģimenēm. Ja brīvdienās ar bērniem kaut kas atgadās, nav jādodas uz Rīgu, speciālists ir tepat uz vietas. To vietējie iedzīvotāji ļoti novērtē. Starp citu, vai zinājāt, ka Sigulda ieņem pirmo vietu pasaulē kā pilsēta ar visvairāk iegūtām medaļām ziemas olimpiskajās spēlēs uz iedzīvotāju skaitu? Kā es teicu, esam labākā dzīvesvieta Latvijā.

Iepriekšējā novada vadītāja uzsvērusi, ka mērķis ir izveidot pilsētu par Laimes zemi saviem iedzīvotājiem. Tas izdodas?

K. ZAĻAIS: – Laime ir ļoti relatīvs jēdziens. Līdz ar to grūti pateikt, vai visiem tas sasniegts. Tas ir līdzīgi kā izglītības jomā, kur mēs sakām, ka izglītības standarts paredz laimīgu skolēnu. Varam ilgi diskutēt, izglītība to sasniedz vai nē. Es teiktu, ka esam ceļā uz to. Sigulda, līdzīgi kā Rīga, nekad nebūs pabeigta. Ir lietas, pie kurām jāstrādā, kuras jāattīsta, jo redzam, ka varam un gribam vēl labāk.

Kas ir tas, ar ko lepojamies savā novadā?

K. ZAĻAIS: – Tie noteikti ir cilvēki. Olimpieši, jaunie olimpieši, mūziķi un vienkārši ļoti cilvēki. Nesen televīzijas raidījumā "Province" radīja ļoti labu sižetu par Mālpils iedzīvotāju. Viņš

LIV 1

- 5.20 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Kas te? Es te!" Raidījums bērniem. Atk.
6.30 "Animācijas seriāli".
9.00 "Tutas lietās 9". Atk.
9.05 "Ukulele". Raid. bērniem.
9.20 "Zimē kopā ar Vilu!" Raidījums bērniem.
9.35 "Animācijas seriāli".
10.00 "Seši pasaules gājēji". Pasaku filma.
11.05 "Sirmais. Kulta ēdieni". Atk.
12.00 "Dievkalpojums Rīgas Sv. Jekaba katoļu katedrālē".
13.00 "Lielās patiesības".
13.30 "Saplēstā krūze". Daudzseriņu filma.
14.25 "Ķepa uz sirds". Atk.
14.55 "Province". Atk.
15.25 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
16.25 "Daudz laimes, jubiliāri!" Atk.
17.05 "Kultūrdeva".
18.00 "Dienas ziņas".
18.25 "Gimenes galds Provan-sā: ārsti pret pašas gribi". Melodrama.
20.00 "Panorāma".
20.14 "De facto".
21.05 "Vera 12". Seriāls.
22.35 "Kur sirgavļiem nav vietas". Trilleris.
0.35 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
1.35 "Pasaules panorāma". Raid. par ārpolitiku. Atk.
2.05 "Province". Atk.
2.35 "Aculestnieks". Atk.
2.50 "Saplēstā krūze". Daudzseriņu filma.
3.45 "Kultūrdeva". Atk.
4.40 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.

LIV 7

- 5.00 "Aizliegtais paņēmiens". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "1000 jūdzes Kambodžā". Atk.
6.30 "Ielas garumā". Atk.
7.00 "Globalizācija un mēs. Deutsche Welle žurnāls".
7.30 "Ražots Vācijā. Deutsche Welle žurnāls".
8.00 "Nemiera gars". Dok. daudzseriņu filmu cikls.
11.50 "Austrālijas apsleptās

TV3 Life

- 5.00 "Manas mājas ar IKEA 7". TV šovs.
5.30 "Projekts Runway 18". Realitātes šovs.
6.30 "Kontaktis kopā ar doktoru Čārlzu Stenliju 2".
7.10 "Sapņu māja. Jaunzēlande". Realitātes seriāls.
8.10 "Ēd labāk, maksā mazāk". Izklaidējošs raid.
9.30 "Dzīvīte brīvdienās 10".
10.00 "Džeimija receptes ikdienas malfitēm".
10.35 "Stundas". Drāma.
12.55 "Griez, krāso, slepkavo!".
14.50 "Inga Lindstrēma. Bēgošie Sermilandes zirgi". Melodrama.
16.55 "Izmeklē Helēna Dorna. Pagātnes ēnas".
19.00 "Radīta princim".
21.00 "Zem klāja 9". Realitātes šovs.
22.00 "Noziedzīga vieta: Dortmunde. Inferno". Detektivfilma.
23.55 "Heilijas Dīnas mistērija. Sods par slepkavību".
1.40 "Māmiņu trakais tuispš". Komēdija.
3.15 "Ēd labāk, maksā mazāk". Izklaidējošs raid.
4.30 "Džeimija receptes ikdienas malfitēm".
Kulinārijas raid.

TV24

- 6.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
7.00 "Preses klubs". Atk.
8.30 "VEF podkāsts". Atk.
9.30 "Pieni novadi Latvijā".
10.00 "Globuss". Atk.
11.00 "Grāmatu kods". Atk.
11.30 "Laimīgs un vesels".
12.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
13.00 "Preses klubs". Atk.
14.30 "Vēlais ar Streipu".
15.00 "Globuss". Atk.
16.00 "Latvijas labums". Atk.
17.00 "Nedēļa. P.S.". Atk.
18.00 "Dr. Apinis". Atk.
19.00 "Stopkadri kopā ar Armandu Puči".
19.30 "Radio Svobodā: par

- svarīgo Krievijā un pasaulē".
20.30 "Uz līnijas". Atk.
21.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
22.00 "Cenzētais". Biogrāfiska drāma.
0.30 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.
1.30 "Globuss". Atk.
2.30 "Preses klubs". Atk.
4.00 "Uz līnijas". Atk.
4.30 "Ziņu Top". Atk.
5.00 "Par karu Ukrainā kopā ar Igoru Rajevu". Atk.

ReTV

- 5.10 "Latvijas sakālais mantojums".
7.30 "Prāta banka". TV spēle.
8.30 "Mēs varam – mēs darām!".
9.00 "Mēs ar brālī – kolosāli".
9.30 "Mājā un sētā".
10.00 "Trīs kvadrātā 3".
11.00 "Vis, ko es vēlos".
12.40 "Es daru tā".
13.00 "Āzija 360".
15.00 "Autodroms".
15.30 "Tikšanās vieta. Valmieras novads".
16.00 "Latvijas stāsti".
16.30 "Izstāsti Latvijai!".
17.00 "Sveicināti Viduskurzemē".
17.30 "Nedēļa Jēkabpilī".
18.00 "Runā Latgalē".
18.30 "Limbažu novads rada un dara".
19.00 "Paitīti piezīmes".
20.00 "Makšķerē kopā ar Olti!".
20.30 "Manas bērības atmiņas".
21.00 "Aizkulīs 3".
21.30 "Piedzīvojums dabā".
22.00 "Krievijas armijas izvēršana. Nezināmās lappuses".
Dok. filma.
22.45 "Labdien! Mēs no Ukrainas".
23.45 "Rīgas stāsti".
24.00 "Nedēļa Latvijā". Atk.
0.30 "Tikšanās vieta. Valmieras novads".
1.00 "Āzija 360".
1.30 "Zaļā gaisma".
2.00 "Skats no Ventspils".
2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
3.00 "Kāpēc?".
3.55 "Latvijas sakrālais mantojums".
4.15 "Manas bērības atmiņas".
4.35 "Makšķerē kopā ar Olti!".

Vārdadienu svini: Marts, Tālavs, Tālis

Balvu Sakrālajā kultūras centrā Svētās Marijas no Nācetes, Baznīcas Mātes, Kristīgās dzīves un evaņģēlīzācijas skola aicina uz ziemas sesiju **no 8. līdz 10.martam. Reģistrācija no plkst. 16.00.** **Sākums plkst. 17.00.** Programmā: vērtīgas konferences; Bībeles studijas; Svētās Mises; lūgšanu vakari; nelielas grupas, sadraudzība ar citiem kristiešiem, sarunas ar priesteri. Vēlamais ziedojums – EUR 20-50. Atbildīgais: priesteris Arnis Mazjievskis (tāl. 29397048). Pieteikšanās: Rīta (tāl. 26181596) vai rakstot uz e-pastu: marijasskola@gmail.com

Balvu Novada muzejā
□ Latvijas Nacionālā arhīva izstāde "Ar barikādžu gaishumu sirdis".
□ Normunda Beržinska saktu privātkolekcijas izstāde "Latvijas dārgumi".

□ Izzināsim mūsu vēsturi kopā! Aicinām līdzdarboties Balvu dzelzceļa stacijas muzeja tapšanā ar fotomateriāliem par dzelzceļu. Busiet mīļi gaidīti muzejā otrdienās – piektdienai – 8.30-17.00 un Kubulu bibliotēkā otrdienās un ceturtdienās – 8.30-17.00. Tāl. 29329145.

Balvos

23.februārī plkst. 18.30 Balvu Kultūras un atpūtas centrā šovs bērniem "KLAUNI KOSMOSĀ U-TA-TAI". Ieejas maksa – EUR 15; EUR 12, biļetes "Biļešu Paradīzes" kasēs.

24.februārī plkst. 16.00 Balvu evaņģēliski luteriskajā baznīcā dievkalpojums par mieru Ukrainas atbalstam. Dievkalpojuma laikā tiks vākti ziedojumi Ukrainas atbalstam.

24.februārī plkst. 18.00 un **28.februārī plkst. 19.00** Balvu Kultūras un atpūtas centra lielajā zālē Balvu Tautas teātra mācību izrāde "Kaķiņa dzimavaiņas" (pēc K.Skalbes pasakas motīviem). Ieejas maksa – EUR 5.

28.februārī plkst. 10.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā pirmsskolas vecuma bērnu mazo talantu koncerts "Svētki Ledus pilī". Koncertā piedalās Balvu novada izglītības testāžu izglītotojamie.

8.martā plkst. 18.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā Latvijas titullietākā kantrimūzikas grupa "Sestā Jūdze" aicina uz muzikālu sarunu jaunajā koncertprogrammā "Dziedi mani uz mājām". Koncertā tiks izdziedātas gan **plašāk nedzirdētas dziesmas no jaunā, pašas grupas producētā un izdotā dziesmu albuma "Latvieši", gan arī labi zināmi un daudz jau tēmijoti hiti.** Ieejas maksa – EUR 20; EUR 17; EUR 15 (biļetes "Biļešu Paradīzes" kasēs).

9.martā plkst. 18.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā deju kopas "Nebeida" 30 gadu jubilejas koncerts "Zeme zel, zeme plaukst". Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kopai "Nebēda" svētkos pievienosies arī draugu kolektīvi no Aizkraukles, Alūksnes, kā arī Balvu novada. Ieejas maksa – EUR 3. Biļetes var iegādāties Balvu Kultūras un atpūtas centrā, kā arī <https://www.bilesuparadize.lv/lv/event/137065>.

Balvu pagastā

Naudaskalna tautas namā Zinta Purenā gleznu izstāde

AFIŠA

"Ziema" (jauni darbi) aplūkojama **darbdiēnās no plkst. 9.00 līdz 12.00.**

Fotokonkursa "Veļam, sniegavīru ceļam". Aicinām veļt sniegavīrus, nofotografēt un fotografijas iesūtīt līdz **29.februārim** uz e-pastu: naudaskalna.tr@balvi.lv. Par sniegavīriem notiks balsošana Naudaskalna tautas nama facebook profilā no 4. līdz 17.martam. **Uzvarētāji būs trīs, kuri savāks visvairāk 'patīk'. Būs arī pārsteiguma balvas.**

Baltinavā

24.februārī plkst. 18.00 kultūras namā amatiereteātra "Paladas" izrāde "Naudas ceļi" (iepriekšējais nosaukums "Ceļi pi naudas"). Ieejas maksa – EUR 1 (ziedojums).

Baltinavas kultūras nama mazajā zālē **otrdienās plkst. 18.00** Baltinavas pagasta atklātais zolites turnīrs 6 kārtās martā un aprīlī. Pirmā tikšanās **5.martā**. Kontaktinformācija pa tālr. 26239828 vai 25440049.

Bērzpilī

Eilītas Eglītes keramikas trauku izstāde saietu nama 2.stāvā skatāma darbdiēnās no plkst. 9.00 līdz 16.00 vai iepriekš, zvanot pa tālr. 26518493.

Bērzpils saietu namā **29.februārī un 7.martā** meistarklase "Lakatu darināšana un rāmja". Nodarbības vadīs Santa Melece. **Nepieciešamie materiāli: šķēres un dzija 800-900g. Nodarbību maksa iekļauta īpaša bambusa adata un rāmis (tie pēc tam nonāks rokdarbnieces īpašumā).** Trešajā nodarbībā iegūti lielu, siltu un mīkstu, tikpat kā stelles austu lakatu. Pieteikšanās pa tālr. 26601738 (Ilga), 26368966 (Santa).

Briežuociemā

9.martā plkst. 16.00 tautas namā Maksima Trīvaškeviča soloizrāde "Stāstīšu jokus". *Programmas laikā stundas garumā notiks tieši tas, kas rakstīts izrādes nosaukumā. Izrādē iekļauti joki, kas tapuši pandēmijas aizsēgā. Ieejas maksa iepriekšpārdošanā – EUR 3, pasākuma dienā – EUR 4. Biļetes var rezervēt vai iegādāties tautas namā vai sazinoties pa tālr. 25444621.*

Kubulos

Līdz 10.martam kultūras namā fotomākslinieka Vitauta Budreikas lielzīmē darbu izstāde "Islandes plāsumos".

Kupravā

9.martā plkst. 13.00 Kupravas kultūras pasākumu sniegšanas vietā koncerts "Pavasara elpa". *Piedalās Vijakas kultūras nama dramatisks kolektīvs, bērnu ansambli "Podziņas", "Pogas" un Susāju dramatisks kolektīvs "Spārīte". Ieeja brīva.*

Rugājos

Rugāju muzejā skatāma ceļojošā izstāde par Balvu novada kolektīviem Latvijas Vispārējos XXVII Dziesmu un XVII Deju svētkos jeb "Dziesmu svētkiem 150 – Balvu novads".

24.februārī plkst. 18.00 tautas namā senioru deju kopa "Ezerrieksts" ieļudz kopā svētnēt jubileju "Deju kopa un dejojtais 30 gadu laikā". *Aicinām satikties visus bijušos deju kolektīva dalībniekus un dejas cienītājus.*

* Turpinājums 15.lpp.

Pārpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsauce obligāta

TV

PROGRAMMAS

no 26.februāra līdz 3.martam

14.15 "Dosimies ceļojumā!
Van Goga patvērums".
Dok. filmu cikls.
14.30 "Dosimies ceļojumā!
Gruzijas dziesmas". Dok.
filmu cikls.
14.45 "Dosimies ceļojumā!
Šanhaja, opija galvaspil-
sēta". Dok. filmu cikls.
15.00 "Zinātnes noslēpumi".
Dok. filmu cikls.
15.10 "Pasaules kausa izcīņa
biatlonā". Tiešr.
17.00 "Zinātnes noslēpumi".
Dok. filmu cikls.
17.10 "Globalizācija un mēs.
Deutsche Welle žurnāls".
17.40 "Ražots Vācijā. *Deutsche
Welle* žurnāls".
18.10 "Māsas Bonifācijas noslē-
pumi". Detektīvseriāls.
19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV
ziņas".
19.30 "Dosimies ceļojumā!
Uzbekistāna. Zīda ceļa
krustceļš". Dok. filmu
cikls.
19.45 "Dosimies ceļojumā!
Jāpāna, samuraji". Dok.
filmu cikls.
20.00 "Dosimies ceļojumā!
Pekina, pēdējais impera-
tors". Dok. filmu cikls.
20.15 "Zinātnes noslēpumi".
3. "Realitātes šovs".
20.25 "Nemiera gars 3". Dok.
daudzskēriju filma.
21.10 "Mērdoka noslēpumi 15".
Detektīvseriāls.
22.00 "Veļšanās trīs tūkstošu
gadū garumā". Fantāzijas
filma.
23.50 "Zīlas gaismas".
Detektīvseriāls.
0.45 "2018.gada pasaules meistar-
sacīkstes hokejā". Atk.
2.50 "Pie stūres. *Deutsche Welle*
žurnāls".
3.20 "LV jaunatklāšanas
raidījums *Te!*". Atk.
4.15 "LTV – 60. Zelta arhivs". Atk.
4.45 "Sporta studija". Atk.

5.00 "Kultūrdeva". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Ceturttā studija". Atk.
6.30 "Rīta *Panorāma*".
8.35 "Divi vienā 2". Seriāls.
9.30 "Sešas māsas". Seriāls.
10.30 "Jaunās medmāsas 4".
Seriāls.
11.15 "Zaļgalvis". Atk.
11.30 "Kultūrdeva". Atk.
12.25 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija.
Prāts". Atk.
13.05 "Dosimies ceļojumā!
Dok. filmu cikls.
13.20 "Kas notiek Latvijā?" Atk.
14.50 "Sodienas jautājums".
Atk.
15.10 "Krustpunktā".
16.10 "Sešas māsas". Seriāls.
17.05 "Divi vienā 2". Seriāls.
18.00 "Dienas ziņas".
18.50 "Gudrs, vēl gudrāks".
11.klašu pirmais
pusmāls.
20.00 "Panorāma".
20.50 "Kultūršoks".
21.05 "Daudz laimes, jubilār!
21.45 "Tēvs Brauns 11". Seriāls.
22.30 "Nakts ziņas".
22.45 "Brokastis".
Detektīvseriāls.
0.20 "Dzīvoklis". Seriāls.
2.05 "Kopā ar Ukrainu!" Atk.
Koncerts.
3.40 "Pasaules panorāma". Atk.
4.10 "Dosimies ceļojumā!
Dok. filmu cikls.
4.45 "Kultūršoks". Atk.

LTV 7

5.00 "Vides fakti". Atk.
5.30 "Ceturttā studija". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Zinātnes noslēpumi".
Dok. filmu cikls.
6.30 "Labākais no *Euro maxx*.
Deutsche Welle žurnāls".
7.00 "Sieva uz pilnu slodzi".
Situāciju komēdija.
7.50 "LV jaunatklāšanas
raidījums *Te!*". Atk.
8.45 "Ceturttā studija". Atk.
9.15 "Ķepa uz sirds". Atk.
9.45 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija.
Prāts". Atk.
10.30 "Edene: neskartā pasaule".
Dok. filmu cikls.
11.20 "Aculiecinieks". Atk.
11.40 "Province". Atk.
12.10 "Personība. 100g kultūras".
Atk.
13.00 "Jaunās medmāsas 3".
Seriāls.
13.45 "Pie stūres. *Deutsche Welle*
žurnāls".

13.50 "Krietnie zagļi 3". Seriāls.
14.45 "Tandemā 6". Seriāls.
15.50 "Doktors Mārtins 9".
Seriāls.
18.00 "TV3 ziņas isumā".
18.10 "Ar vilcieni apkārt pasaui-
lei 2". Dok. seriāls.
19.10 "Bez tabu".
20.00 "TV3 ziņas".
20.45 "Degpunktā 14".
21.15 "Kas to būtu domājisi?!"
Izklaidējošs raid.
23.05 "Zosāda". Šausmu
komēdija.
1.40 "Fēniksa lidojums".
Spraugaizēta filma.
3.15 "Zilonis studijā 4". Sarunu
šovs.
4.15 "UgunsGrēks 16". Seriāls.

TV3 Life

5.00 "Viņas melo labāk 9".
Seriāls.
5.30 "Tīcīgo uzvaras balss".
Kristīgā programma.
6.00 "Manas mājas ar *IKEA* 7".
TV šovs.
6.35 "Mīlestības pavediens".
Seriāls.
7.35 "Ievainotie putni". Seriāls.
8.35 "Mani remonta noteikumi
3". Realitātes šovs.
10.00 "UgunsGrēks 12". Seriāls.
11.50 "Aizņemtie pret brīva-
ņem". Realitātes šovs.
12.55 "Gandriž ideālas vakariņas
13". Izkl. raid.
14.00 "Grejas anatomija 6".
Seriāls.
16.00 "Mantojums". Seriāls.
17.00 "Atriebības gūstā". Seriāls.
19.00 "Slepkavība Tarantēzas
teleijā". Detektīvfilma.
21.00 "Stundas". Drāma.
23.20 "Bistamās māmmites 2".
Seriāls.
0.35 "Zvani manam aģentam!"
Seriāls.
1.35 "Atriebības gūstā". Seriāls.
3.30 "Viņas melo labāk 9".
Seriāls.

TV24

6.00 "Preses klubs". Atk.
7.30 "Izstāsti Latvijai!" Atk.
8.00 "Ziņu *Top*". Atk.
8.30 "Aktuālais par karadar-
bību Ukrainā". Atk.
9.30 "Dienas personība".
10.00 "Uz līnijas". Atk.
10.30 "Vēlais ar *Streipu*". Atk.
11.00 "Globuss". Atk.
12.00 "Dienas personība".
Atk.
12.30 "Uz līnijas". Atk.

13.00 "Preses klubs". Atk.
14.30 "Latvijas labums".
15.30 "Uz līnijas". Atk.
16.00 "Dienas personība".
Atk.
16.30 "Ziņu *Top*". Atk.
17.00 "Preses klubs".
18.30 "Uz līnijas".
19.00 "Aktuālais par karadar-
bību Ukrainā". Atk.
20.00 "Vēlais ar *Streipu*".
20.30 "Ziņu *Top*". Atk.
21.00 "Nedēļa. P.S.".
22.00 "Uz līnijas". Atk.
22.30 "Vēlais ar *Streipu*". Atk.
23.00 "Preses klubs". Atk.
0.30 "Nedēļa. P.S.". Atk.
1.30 "Globuss". Atk.
2.30 "Preses klubs". Atk.
4.00 "Dr. Apinis". Atk.
5.00 "Aktuālais par karadar-
bību Ukrainā". Atk.

ReTV

5.00 "ReTV ziņas". Atk.
5.30 "Personības kods".
6.25 "Maksķēršanas
noslēpumi".
6.50 "Maksķerē kopā ar Olti!"
7.45 "Uz meža takas".
8.15 "Sprīd ar *Delfi*". Atk.
9.00 "Skats no Ventspils".
9.15 "Reģionālās televīzijas
piedāvā".
10.15 "Latvijas stāsti".
10.50 "Cīvēki, darbi, tradīcijas
Lejaskurzemē".
11.25 "Maksķēršanas
noslēpumi".
12.00 "Personības kods".
13.00 "Maksķerē kopā ar Olti!"
13.30 "Uz meža takas".
14.00 "Līdaku ielenktie".
14.30 "Arhīvus pārskatot".
15.00 "ReTV ziņas trijos".
15.30 "Dzīvīte".
16.00 "Latvijas sakrālais
mantojums".

16.30 "Cīvēki, darbi, tradīcijas
Lejaskurzemē".
17.00 "Skats no Ventspils".
17.15 "Reģionālās televīzijas
piedāvā".
18.00 "Kāpēc?"
19.00 "ReTV ziņas septiņos".
19.15 "Mēs varam – mēs darām!"
19.50 "Tīkšanās vieta. Valmieras
novads".
20.25 "Zaļā gaisma".
21.00 "ReTV ziņas deviņos".
21.30 "Ceļot bez robežām 4".
22.05 "Tīksimies stacijā!"
23.15 "Kāpēc?" Atk.
0.15 "Rīgas stāsti".
0.30 "Tīkšanās vieta. Valmieras
novads".
1.00 "Rezervēts 2". Izklaidējošs
raidījums.
2.40 "Zini savas tiesības! 3"

1.00 "Rezervēts 2". Izklaidējošs
raidījums.
2.40 "Zini savas tiesības! 3"

5.05 "Aizliegtais panēmiens".
Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Ķepa uz sirds". Atk.
6.03 "Rīta *Panorāma*".
8.35 "Mīlas viesulis 18". Seriāls.
9.30 "Sešas māsas". Seriāls.
10.30 "Jaunās medmāsas 3".
Seriāls.
11.15 "Trīs burvju spalvas".
Pasaku filma.
12.15 "Lielās patiesības". Atk.
12.45 "Sporta studija". Atk.
13.30 "Kultūrdeva". Atk.
14.25 "Kultūršoks". Atk.
14.40 "Aculiecinieks". Atk.
14.55 "Sodienas jautājums".
15.15 "Krustpunktā".
16.10 "Sešas māsas". Seriāls.
17.10 "Mīlas viesulis 18". Seriāls.
18.00 "Dienas ziņas".
18.56 "Ceturttā studija".
19.30 "Province".
20.00 "Panorāma".
20.37 "Sodienas jautājums".
21.10 "1:1. Aktuālā intervija".
22.00 "Kara hronika: ukraiņu
balss". Dok. filma.
0.05 "Kad vakars ar rītu tiekas.
Ceļojums Baltijas
mūzikā". Dok. filma.
1.00 "Kultūrdeva". Atk.
2.00 "Hugo". Piedz. filma.
4.05 "Aculiecinieks". Atk.
4.20 "1:1. Aktuālā intervija".
Atk.

LTV 1

5.05 "Aizliegtais panēmiens".
Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Ķepa uz sirds". Atk.
6.03 "Rīta *Panorāma*".
8.35 "Mīlas viesulis 18". Seriāls.
9.30 "Sešas māsas". Seriāls.
10.30 "Jaunās medmāsas 3".
Seriāls.
11.15 "Trīs burvju spalvas".
Pasaku filma.
12.15 "Lielās patiesības". Atk.
12.45 "Sporta studija". Atk.
13.30 "Kultūrdeva". Atk.
14.25 "Kultūršoks". Atk.
14.40 "Aculiecinieks". Atk.
14.55 "Sodienas jautājums".
15.15 "Krustpunktā".
16.10 "Sešas māsas". Seriāls.
17.10 "Mīlas viesulis 18". Seriāls.
18.00 "Dienas ziņas".
18.56 "Ceturttā studija".
19.30 "Province".
20.00 "Panorāma".
20.37 "Sodienas jautājums".
21.10 "1:1. Aktuālā intervija".
22.00 "Kara hronika: ukraiņu
balss". Dok. filma.
0.05 "Kad vakars ar rītu tiekas.
Ceļojums Baltijas
mūzikā". Dok. filma.
1.00 "Kultūrdeva". Atk.
2.00 "Hugo". Piedz. filma.
4.05 "Aculiecinieks". Atk.
4.20 "1:1. Aktuālā intervija".
Atk.

LTV 7

5.30 "Province". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Zinātnes noslēpumi". Dok.
filmu cikls.
6.30 "Eiropa fokusā. *Deutsche
Welle* žurnāls".
7.00 "Sieva uz pilnu slodzi".
Situāciju komēdija.
7.55 "LV jaunatklāšanas
raidījums *Te!*". Atk.
8.50 "Aizliegtais panēmiens".
Atk.
9.50 "Aculiecinieks". Atk.
10.05 "Province". Atk.
10.35 "Tava daršana 2". Atk.
11.05 "Pārtikas revidents". Atk.
11.45 "Personība. 100g kultūras".
Atk.
12.40 "Jaunās medmāsas 3".
Seriāls.
13.25 "2019.gada pasaules
meistar-sacīkstes hokejā".
Atk.
15.30 "Vienmēr formā. *Deutsche
Welle* žurnāls".
16.00 "Dosimies ceļojumā!
Samarkanda, Uzbekistā-

19.10 "Bez tabu".
20.00 "TV3 ziņas".
20.45 "Degpunktā".
21.10 "Nemīlētie. Nolādētie 7".
Seriāls.
21.45 "Mans jaunais es".
Pārvērtību raidījums.
22.45 "Nekā svētā". Seriāls.
23.45 "Godzila". Fantastikas
piedz. filma.
2.15 "Kobra 11-14". Seriāls.
3.05 "Zilonis studijā 4". Sarunu
šovs.
4.05 "UgunsGrēks 16". Seriāls.

TV3 Life

5.00 "Viņas melo labāk 9".
Seriāls.
5.30 "Tīcīgo uzvaras balss".
Kristīgā programma.
6.00 "Manas mājas ar *IKEA* 7".
TV šovs.
6.35 "Mīlestības pavediens".
Seriāls.
7.35 "Ievainotie putni". Seriāls.
8.35 "Mani remonta noteikumi".
Realitātes šovs.
10.00 "UgunsGrēks 12". Seriāls.
11.50 "Aizņemtie pret brīvajiem".
Realitātes šovs.
12.55 "Gandriž ideālas vakariņas
13". Izklaidējošs raid.
14.00 "Grejas anatomija 6".
Seriāls.
16.00 "Mantojums". Seriāls.
17.00 "Atriebības gūstā". Seriāls.
19.00 "Rizoli un Aila 3". Seriāls.
21.00 "Tīksimies Skotijā".
Romantiska komēdija.
23.00 "Bistamās māmmites 2".
Seriāls.
0.10 "Zvani manam aģentam!"
Seriāls.
1.05 "Dzīvīte brīvdienās 10.
Televalkila skatlogš".
1.40 "Atriebības gūstā". Seriāls.
3.30 "Viņas melo labāk 9".
Seriāls.

TV24

6.00 "Preses klubs". Atk.
7.30 "Dzīvīte". Atk.
8.00 "Ziņu *Top*". Atk.
8.30 "Aktuālais par karadar-
bību Ukrainā". Atk.
9.30 "Dienas personība".
10.00 "Uz līnijas". Atk.
10.30 "Vēlais ar *Streipu*". Atk.
11.00 "Kārtības rullis". Atk.
12.30 "Uz līnijas". Atk.
13.00 "Preses klubs". Atk.
14.30 "Vēlais ar *Streipu*". Atk.
15.00 "Tandemā 6". Seriāls.
15.55 "Doktors Mārtins 9".
Seriāls.
17.00 "Zilonis studijā 4". Sarunu
šovs.
18.30 "Uz līnijas".
19.00 "Aktuālais par karadar-
bību Ukrainā".

20.00 "Vēlais ar *Streipu*".
20.30 "Ziņu *Top*". Atk.
21.00 "Kur tas suns aprakts?".
22.00 "Uz līnijas". Atk.
22.30 "Vēlais ar *Streipu*". Atk.
23.00 "Preses klubs". Atk.
0.30 "Aktuālais par karadar-
bību Ukrainā". Atk.
1.30 "Kur tas suns aprakts?".
Atk.
2.30 "Preses klubs". Atk.
4.00 "Uz līnijas". Atk.
4.30 "Ziņu *Top*". Atk.
5.00 "Aktuālais par kara-
darību Ukrainā". Atk.

ReTV

5.00 "ReTV ziņas". Atk.
5.30 "Zini savas tiesības!".
6.25 "Āzija 360".
6.50 "Prāta banka". TV spēle.
7.45 "Es daru tā".
8.15 "Sprīd ar *Delfi*". Atk.
9.00 "Skats no Ventspils".
9.15 "Reģionālās televīzijas
piedāvā".
10.15 "Maksķerē kopā ar Olti!"
10.50 "Skats no Ventspils".
11.25 "Āzija 360".
12.00 "Personības kods".
13.00 "Meža stāsti".
13.30 "Es daru tā".
14.00 "Prāta banka". TV spēle.
15.00 "ReTV ziņas trijos".
15.30 "Laimīgs un vesels".
16.00 "Latvijas sakrālais
mantojums".
16.30 "Skats no Ventspils".
17.15 "Reģionālās televīzijas
piedāvā".
18.15 "Sprīd ar *Delfi*".
19.00 "ReTV ziņas septiņos".
19.15 "Vertīgi zināt".
19.50 "Limbāžu novads rada un
dara".
20.25 "Latvijas kausa izcīņa
spīnigošanā no laivām
berniem un jauniešiem
2023".
21.00 "ReTV ziņas deviņos".
21.30 "Latvijas stāsti".
22.05 "Manas bērības atmiņas".
22.40 "Peru piezīmes: Kusko".
23.15 "Sprīd ar *Delfi*". Atk.
24.00 "ReTV ziņas". Atk.
0.30 "Limbāžu novads rada un
dara".
1.00 "Vertīgi zināt".
1.30 "Latvijas kausa izcīņa
spīnigošanā no laivām
berniem un jauniešiem
2023".
2.00 "Skats no Ventspils".
2.15 "Reģionālās televīzijas
piedāvā".
3.15 "Sprīd ar *Delfi*". Atk.
3.55 "Latvijas sakrālais
mantojums".
4.15 "Es daru tā".
4.35 "Cīvēki, darbi, tradīcijas
Lejaskurzemē".

ir jānoliecas

nav ne mūziķis, ne olimpietis, bet ko tikai nedara, lai attīstītos un augtu. Lēdurgā mums tik aktīva kopiena! Šogad viņi īsteno divus LEADER projektus. Cilvēki aktīvi iesaistās iedzīvotāju padomēs, izsaka idejas, līdzdarbojas. Tas ir tas stāsts, kad no sevis tikai atliek pateikt, un viss – viņi ir iekšā, gatavi realizēt un darīt. Un, ja ir šādi iedzīvotāji, tur jau arī tā laime kopumā veidojas. Vēl viena no labajām lietām saistīta ar šī brīža populāro seriālu “Pansija pili”, kas tapis pēc Anšlava Egliša romāna motīviem. Lepojamies ar fantastisko Anšlava Egliša ekspozīciju, kas ir atkal stāsts par mūsu cilvēkiem, kas šeit ir bijuši, kā mēs turpinām cienīt, attīstīt un veidot viņu piemiņu. Prieks, ka Latvijas kultūras telpā caur seriālu tas tiek izcelts. Tas mūsu iedzīvotājam ir liels lepnums. Ja runājam par to, ar ko vēl lepojamos, tad jāizceļ arī dabas skaistums. Cenšamies kopt un saudzēt lietas, ko vide mums dāvājusi.

Atgriežoties pie Rīgas tematikas, galvaspilsētas tuvumu vairāk vērtējat ar plus vai minus zīmi?

L.KUMSKIS: – Viennozīmīgi ar plus zīmi, jo tas ir viens no ekonomiskās izaugsmes pamatiem un reizē arī izaicinājums. Mums jābūt konkurētspējīgam kultūras piedāvājumam, lai iedzīvotāji var gan braukt priecāties uz Rīgu, gan skatīties filmas un izrādes pie mums. Arī skolām jābūt konkurētspējīgām. Darbavietas ir tā joma, kas nākotnē būtu jāattīsta vairāk, aicinot iedzīvotājus ne tik daudz doties uz Rīgu, bet palikt un strādāt šeit – uz vietas. Vēl viens liels pluss ir tas, ka lidosta ir Rīgā, un tūristi bieži vien kā vienu no tūrisma galamērķiem izvēlas Siguldā, jo tas ir tuvu Rīgai un te ir pietiekami laba vilcienu un autobusu satiksme.

K.ZAĻAIS: – Rīga mums neļauj gulēt un atslābt, kaut gan no galvaspilsētas esam pietiekami labā attālumā – ne par tuvu un ne par tālu. Izaicinājums, lai cilvēki tomēr paliktu strādāt pie mums. Redzam, ka daudzi, kas pārceļas uz dzīvi Siguldas novadā, var strādāt no mājām. Attiecīgi, ja cilvēks Siguldā dzīvo, strādā, var aiziet no mājas pasēdēt kādā kafejnīcā, tas ir viens liels potenciāls attīstībai. Viennozīmīgi, uzņēmējdarbības nozarē mums ir, kur augt un attīstīties.

Esat viena no pirmajām pašvaldībām Latvijā, kurai izdevies izveidot novadā deklarētā iedzīvotāja identifikācijas karti. Tā sevi attaisno?

K.ZAĻAIS: – Zinu, ka kolēģi citos novados arī mēģinājuši tādu izveidot – Cēsu novadam ir, Rīgai arī ir sava karte. Mums tā ir vispilsētiņā un dzīvotspējīgākā – tiešām praktiski tiek arī izmantota.

Ko ar šo karti cilvēks iegūst?

K. ZAĻAIS: – Liela šīs kartes sadaļa ir dažādi atbalsta mehānismi, piemēram, bezmaksas sabiedriskais transports skolēnam. Esam aptaujājuši iedzīvotājus ar mērķi noskaidrot, kas viņiem visvairāk patīk šajā Siguldas novada ID kartē. Protams, tā ir atlaižu sistēma, kas pielāgota piedāvājumam visā novadā. Mēs varam iedot savam iedzīvotājam atļaidi kādā kultūras pasākumā, arī, piemēram, veikalā “Elvi”, benzīntankā vai brīļļu veikalā. Nesen Siguldā ienāca jauns optikas veikals, uzņēmējs mūs uzmeklēja un izteica vēlmi sadarboties, lai viņu veikalu iekļaujām savā iedzīvotāju ID kartē. Un šajā gadījumā uzvarētājas ir abas puses. Mēs paši sakām, ka digitalizācija ir mūsu prioritāte, tādēļ strādājam pie virtuālās ID kartes izveides. Domāju, ka šajā gadā to realizēsīm, un te gan mēs varētu būt pirmie Latvijā, kuriem tāda būs. Mēs esam šeit, lai kalpotu iedzīvotājiem. Ja viņi saka, ka virtuālā karte vajadzīga, mēs to nodrošināsim. Uzskatu, ka nevar gulēt uz vecajiem lauriem, jāiet uz priekšu un jāattīstās.

Kā Jums ir ar nodarbinātību un sociālā pabalsta saņēmēju slāni?

K. ZAĻAIS: – Protams, šādas iedzīvotāju grupas ir arī Siguldas novadā. Kovidā laikā ļoti daudzi vērsās pašvaldībā pēc atbalsta mehānismiem, arī tagad ekonomiskais stāvoklis ir tāds, ka cilvēkiem ir nepieciešama palīdzība. Situācijas ir dažādas, vienmēr mēģinām palīdzēt.

L.KUMSKIS: – Sociālā palīdzība aizņem prominentu un ievērojamu daļu no mūsu budžeta – tie ir 14%. Jāteic, ka papildus obligātajiem pabalstiem un palīdzībai iedzīvotājiem mums ir arī dažādi citi pabalstu veidi. Nesen pieņemām lēmumu par atbalstu ģimenēm, kuras savus seniorus vēlas ievietot pansionātā. Pašvaldība finansē 200 eiro, lai šo senioru bērni varētu strādāt un būt ekonomiski aktīvi. Ir vairāki brīvās iniciatīvas pabalsti, kas nav noteikti kā obligāti valsti, bet mēs to darām. Senioriem apajās dzīves jubilejās izmaksājam pabalstu, simtgadniekiem tie ir 200 eiro, bērna piedzimšanas pabalsts – 350 eiro, par diviņiem maksājam 480 par katru, savukārt trīnišu gadījumā par katru bērnu pabalsts ir 640 eiro.

Droši vien, kā jau daudzām pašvaldībām, arī jums ir problēmas, kas rada galvassāpes. Kas tās ir?

K.ZAĻAIS: – Manā izpratnē ir viena lieta, ko mums iedzīvotāji vienmēr prasa, un tie ir ceļi – ne tikai asfaltētie, bet arī grants ceļi. Katrā tikšanās reizē ar iedzīvotājiem puse no jautājumiem ir par

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

tiem. Vēl pie rūpju bērniem pieminētu visu atbalsta mehānismu noturēšanu, jo šobrīd arī valstiskā līmenī redzam – ja no kaut kā jāatsakās, tad atsakās no šiem atbalsta mehānismiem. Mēs no tiem nevēlamies atteikties. Un, kā jau iepriekš minēju, izaicinājums ir arī vienmērīgā novada attīstība. Būtu labi atrast zelta vidusceļu, lai vienmērīgi attīstās un labi jūtas viss novads.

L.KUMSKIS: – Novada pārziņā ir 700 km ceļu, un šī mobilitāte uz novada centru un pagastu centriem ir arvien jāpalielina. Šobrīd visa Latvija protestē pret skolu tīkla reformu. Mums salīdzinoši ir pietiekami efektīvs skolu tīkls, taču izaicinājums cits. Ja daudzi protestē pret mazo skolu slēgšanu, tad mums šis izaicinājums ir vēl lielāks – kur likt pilsētas skolēnus, jo pilsētas skolas ir pārpildītas. Ilgtermiņā skatoties, problēmas varētu sagādāt obligātā pašvaldības policijas uzturēšana. Ir “Pašvaldību likums”, kas pašvaldībām nosaka daudzas jaunas funkcijas, piemēram, obligātu pašvaldības policijas ieviešanu, bet finansējums tam diemžēl ne vienmēr seko. 2024. gadā Saeima pateikusi, ka tiks pārskatīts gan pašvaldību izlīdzināšanas fonda modelis, gan arī iedzīvotāju ienākuma nodokļa proporcijas pārdale. Ja tas notiks, pieņemtu, būs milzīgs izaicinājums sabalansēt visu intereses. Jau tagad ir skaidrs, ka esošais pašvaldību finansējums nav ilgtspējīgs.

K. ZAĻAIS: – Lai nodrošinātu pirmsskolas pedagogu atalgojumu, viņu algām nepieciešami gandrīz 1,3 miljoni eiro. Bet kā to izdarīt? Pirms kāda laika dzirdējām par Rēzekni, kurai bija 8 miljonu iztrūkums, un ap šo faktu tika sacelta milzīga ažiota. Būsim godīgi, tagad, pēc diviem mēnešiem, cik mums ir tādu novadu, kur ir budžeta iztrūkumi? Katru nedēļu dzirdam par vismaz vienu, ja ne vairākiem. Tas parāda ilgspēju. Un tā nav pašvaldības neizdarība vai nemācēšana plānot.

Sigulda un Balvi ir pilsētmāsa. Vai Jums kādreiz sanācis pabūt Balvos?

K. ZAĻAIS: – Tas bija krietnu laiku atpakaļ. Kādreiz ļoti aktīvi spēlēju futbolu, un Balvos bija futbola klubs, pie kura braucām aizvadīt spēles. Tāpēc jūsu pilsētā esmu bijis pat vairākas reizes. Zinu, ka Balvos bija fantastiski labs stadions (manuprāt, viens no labākajiem dabīgā seguma stadioniem visā Latvijā), vismaz manā to laiku izpratnē.

L. KUMSKIS: – Savukārt es no savas būšanas jūsu pusē atceros Balvu tirgu un Vēršukalna muzeju, kurā ar universitātes kolēģiem cieņojamies pat vairākas reizes.

Siguldas bobsleja un kamaniņu trasē

Trase, kurā izauguši olimpieši un čempioni

Siguldas vārds nav iedomājams bez mākslīgi izveidotās ledus trases, kas bija pirmā kamaniņu trase visā Baltijā un šobrīd ir viena no 18 šāda veida būvēt pasaulē. Salīdzinot ar pārējām, šī unikāla ar to, ka pieejama apskatei un braucieniem ar tūristu atrakcijām, un ne tikai. Katru gadu trasē norisinās starptautiska mēroga sacensības kamaniņu sportā, bobslejā un skeletoņā. 16 virāžas (1200 metri) un 200 m garš bremzēšanas ceļš – šos parametrus bobsleja un kamaniņu trasē var izbaudīt gan profesionāli sportisti, gan Siguldas viesi.

Siguldas bobsleja un kamaniņu trase teorētiski darbojas visu gadu, taču darbs dalās sezonās – ziemas un vasaras. Parasti ziemas sezona sākas oktobra sākumā un ilgst līdz marta vidum, savukārt vasaras sezona sākas maijā, kad notiek komercbraucieni. Vasaras mēnešos nedēļas nogalēs tiek organizēti nobraucieni ar vasaras bobsleja kamanām un ziemā – ar ziemas bobsleja kamanām, vučko un tā saukto tūristu atrakciju “varde”. Siguldas bobsleja un kamaniņu trases izpildītore INGA REINIŅA stāsta, ka gada griezumā noslogotākais ir oktobris, kad daudzās trasēs vēl nav ledus, tādēļ skeletoņa, bobsleja un kamanu komandas no Eiropas valstīm, kā arī Kanādas, ASV, Ķīnas un Japānas brauc trenēties uz Siguldā: “Lilīhammere parasti ir pirmie, mēs tad cenšamies paņemt visus pārējos. Parasti katras nacionālās izlases treniņdarbs notiek aptuveni nedēļu, jo komandas pēc Siguldas dodas vēl uz kādu no citām trasēm. Taču ikdienā pie mums trenējas arī Murjāņu sporta ģimnāzijas audzēkņi un sportisti no Siguldas sporta skolas.”

* Turpinājums 12.lpp.

Trases vēsture sākusi veidoties jau 19. gadsimta beigās, kad kņazs Kropotkins savas muižas teritorijā izbūvēja 900 m garu ledus ceļu ar vienu virāžu. Šī mākslīgi izveidotā ledus trase bija pirmā kamaniņu trase visā Baltijā. Trasei attīstoties, no ārzemēm sāka ievest arī pirmos bobs, un pēc to parauga vietējie entuziasti uzsāka gatavot kamaniņas paši.

FAKTI

- Siguldas bobsleja un kamaniņu trase ir starptautiskas klases trase ar mākslīgā ledus segumu.
- Trases garums: 1200 m viriešu starts, 1000 m sieviešu starts
- Augstuma starpība: 111,5 m viriešu starts, 100 m sieviešu starts
- Kritums: 9,3% no viriešu starta
- Kopējais virāžu skaits: 16
- Starta pozīcijas: 4
- Maksimālais ātrums: 120 km/h (viriešu starts)

- Mūsdienu mākslīgās ledus trases projektēšanu veica Leipcigas sporta būvju zinātniski tehniskais centrs. Celtniecību veica Sarajevā bāzētā Dienvidslāvijas firma “Gaming”. Trases pirmā kārta nodota ekspluatācijā 1986.gadā. Tās garums ir 1200 + 220m. No starta estakādes skatu laukuma skatienam atklājas ne tikai Gaujas senlejas, bet arī pilsētas un bobsleja trases panorāma. Virāžu skaits – 16, maksimālais iespējamais ātrums – 125 km/st.
- Siguldas bobsleja un kamaniņu trase ir valsts kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāldaļas pieder Izglītības un zinātnes ministrijai.

Trase, kurā izauguši olimpieši un čempioni

* Sākums 11.lpp.

Trenējas no agra rīta līdz vēlam vakaram

Agrāk Siguldā regulāri trenējās Krievijas sportisti, taču šobrīd viņu trūkumu īpaši neizjūt, jo treniņnometnēm piesakās ārzemnieki. "Par trases noslogojumu liecina tas, ka oktobrī pirmie treniņi pārsvarā sākas jau pulksten 7.20 un ilgst līdz pat pulksten 22.40. Visu dienu bez pārtraukuma. Ja ārā ir silts laiks, mums jānotur trases temperatūra. Tad cināmiem, kā varam. Īpaši saspringts laiks, kad jā rūpējas par ledus kvalitāti, ir oktobrī, kad laikapstākļu dēļ *aug* sarma. Pa sarmu braukt neviens negrib, tā jānotīra. Tas nozīmē, ka ik pēc grupas (15 – 20 sportistu grupa, kur treniņā katrs sportists veic trīs nobraucienus), ir 20 minūšu pauze, kuras laikā trase atkal tiek savesta kārtībā. Tas viss ir ļoti sarežģīti, jo darbs trasē ir tikai un vienīgi roku darbs. Pavisam mums ir 14 tā sauktie ledus cilvēki – 9 ledus meistari un pārējie strādnieki. Daļa – sezonas strādnieki, daļa – pastāvīgie. Mums ir ļoti laba komanda, tādēļ svarīgi viņus noturēt," skaidro izpildītore. Ikdienā trases ledu sagatavo divas reizes dienā – no rīta un pēcpusdienā, bet ir dienas, kad tas notiek pat piecas reizes dienā – viss atkarīgs no laikapstākļiem. I.Reiniņa stāsta, ka visas trases garumā virāzās iebūvētas trubīņas, pa kurām cirkulē 40 tonnas amonjaka, jo saldēšanas iekārtas darbojas uz amonjaka bāzes.

Labākā – dzīves skola

Siguldas trasē ir vislabākais ledus, – to apliecinājuši starptautiskas klases eksperti, un par šo trasi rūpējas trases komanda. Taču, lai šādu ledus kvalitāti panāktu, jābūt specifiskām zināšanām un jāiegulda liels darbs. Galvenais ledus speciālists, siguldietis JĀNIS SKRASTIŅŠ stāsta, ka darba stundas ledus lējējiem nav normētas. Oktobrī, kad ir visintensīvākā trases noslodze, ledus lējēji trasē dodas jau piecos no rīta, jo astoņos ir pirmais treniņš. "Mums jābūt uz vietas trīs stundas pirms treniņa, lai pagātu sagatavot trasi. Tā arī visu dienu tur dzīvojam. Piemēram, pēc bobslejistiem vēl ir jālīmē bremzēšanas ceļš. Parasti darbdiena beidzas piecos pēcpusdienā, bet ir reizes, kad mājās tiekam ap vienpadsmitiem vakarā. Viens ir skaidrs, – ja ledu neēvelētu katru dienu, trase *aizaugtu*. Tas ir aptuveni tas pats, kas ledusskapim atvērt saldētavu un turēt visu laiku vaļā," skaidro Jānis.

Kādam no malas varbūt šķiet, – kas tad tur tāds liels – uzliet ledu? Taču patiesībā tas ir filigrāns darbs, kur svarīgs katrs milimetrs. Kur un cik daudz ledu nokasīt vai pieaudzēt, zina tikai speciālisti, kuri ne pirmo un ne otro gadu strādā trasē. Kur to var iemācīties? Jānis teic, – tā ir gadu gaitā iemantota pieredze, kuru nekur nemāca. Ja atnāk kāds strādnieks, uzreiz var redzēt, ir viņam ķēriens vai nav. "Tā ir profesija, kas domāta ļoti šauram cilvēku lokam, un iemaņas var apgūt un nodot otram tikai darba gaitā. Nevar atnākt un virāzā noņemt piecus centimetrus biezu ledu kārtu. Te viss notiek pa milimetriem,"

Speciālista komentārs

Kad mazs ciniņš gāž lielu vezumu

Foto - A.Kirsanovs

Visi zinām teicienu: "Mazs ciniņš gāž lielu vezumu." Siguldas bobsleja un kamaniņu trases izpildītore INGA REINIŅA apliecinā, ka to pilnā mērā var attiecināt arī uz mūsu olimpiešiem, čempioniem. "Ar finansējumu, kāds ir mūsu sportistiem, šķiet, viņi darijuši visu iespējamo un neiespējamo. Piemēram, Vācijas izlase vienmēr bijusi galvastiesu pārāka. Viņi uz sacensībām ierodas ar vairākiem autobusiem un mehāniķu brigādi tuvu pie 20 cilvēkiem, kamēr mums mehāniķis un treneris nereti ir vienā personā. Taču sports ir sports, un tā savā ziņā ir arī laimes spēle. Ja vienam braucienā nepaveicas, līdz ar to kāds cits var pacelties augstāk. Te visu izšķir sekundes simtdaļas. Jā, Latvija ir maza nācija, bet mēs tik augstu kotējamies pasaules mērogā un savā ziņā nevienlīdzīgā konkurencē esam parādījuši, ka spējam būt labākie," uzskata trases izpildītore. Viņa stāsta arī par Siguldā izveidoto skeletoņa akadēmiju, kurā cilvēki darbojas uz entuziasma pamata. "Viens cilvēks strādā bez maksas, divi – par simbolisku samaksu. Taču, pateicoties viņiem, mūsu jaunie sportisti jau pabijuši Jaunatnes ziemas olimpiādē, no kuras pārbraukuši ar zelta medaļu un bronzu. Šiem jauniešiem jau ir stimuls nākotnei – trenēties un sasniegt vēl augstākus mērķus," uzskata Inga Reiniņa.

skaidro Jānis Skrastiņš. Sportisti tik tiešām jūtot, ja trasē ar ēveli ir pāršauts pār stripu, turklāt visus profilus nedrīkst taisīt vienādi. Piemēram, kamanām ir savādāka specifika nekā bobslejam un skeletonam. "Viens centimetrs jau ir ļoti daudz. Mēs ēvelējam divus, trīs milimetrus. Vienā dienā mēdz būt pat piecas profilakses. Tas nozīmē, ka trase ir nolieta piecas reizes un klāt ir pieaudzēta divus milimetrus bieza ledu kārta," skaidro Jānis.

Jānis Skrastiņš ledu sagatavošanā strādājis arī Sočos un

Korejas olimpisko spēļu trasē Phjončhanā un atzist, ka darba organizācija citās trasēs ir daudz maz tāda pati, bet Latvijā disciplīna tomēr stingrāka: "Eiropā trases sagatavošanā nodarbināti daudz strādnieku, bet mēs 14 varam izdarīt to pašu, ko viņi 30. Puiši stāv un dežurē katrs savā virāzā. Pie katra kritiena tiek pabojāts ledu, kas uzreiz ir jāsalabo – uztaisa sniega putru un līmē ciet. Šajā darbā esmu jau 15 gadus, un patiesībā te jau tikai patrioti vien arī strādā."

Foto - A.Kirsanovs

Galvenie instrumenti profila veidošanai. Izrādot ledu ēveles, ar kurām tiek sagatavota trase, Jānis teic: "Visi darbarīki mums ir paštaisīti, jo latvieši ir unikāli ar to, ka spēj uztaisīt no nekā. Asmeņus sūtām pie Jāņa Neimaņa, pārējo meistarojam paši. Eiropā citi strādā ar platākiem, bet princips tiem visiem vienāds." Savukārt, atbildot uz jautājumu, kas savā darbā ir pats grūtākais, Jānis atsmeļ: "No rīta piecelties. Man šķiet, ka pie tā nevar pierast, vismaz pa šiem 15 gadiem vēl neesmu."

Sasniegumi

Kopš 2010. gada Sigulda var dēvēt sevi par olimpisko pilsētu. Tieši siguldietis – kamaniņbraucēji brāļi Šici un skeletonists Martins Dukurs, Vankūveras Olimpiskajās spēlēs ieguva sudraba medaļas.

2014.gada Ziemas olimpiskajās spēlēs Sočos Latvija izcīnīja četras godalgas:

- Skeletonists Martins Dukurs ieguva sudraba medaļu, brālis Tomass Dukurs ieguva ceturto vietu;

- Latvijas labākā bobsleja pilota Oskara Melbārža vadītais četrinieks ar stūmējiem Daumantu Dreiškenu, Arvi Vilkaši un Jāni Strengu izcīnīja sudrabu;

- Kamaniņu stafetē Latvijas četrinieks – brāļi Šici, Eliza Tīruma un Mārtiņš Rubenis – izcīnīja bronzas medaļu;

- Kamaniņu divnieks – brāļi Šici – ieguva bronzas medaļu.

2018. gada Ziemas olimpiskajās spēlēs Phjončhanā Oskars Melbārdis un Jānis Strenga bobslejā Latvijai izcīnīja bronzas medaļu vīriešu divniekos.

Lasītājs jautā

Vai Balvos dzīvo bagātākie cilvēki?

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

“Kāpēc ir tik liela degvielas cenu atšķirība starp Balvos un Gulbenē esošajām degvielas uzpildes stacijām? Kādā no rītiem braucu un redzēju, ka degvielas uzpildes stacijā “Viada” Gulbenē dīzeļdegviela maksāja 1,58 eiro litrā, bet Balvos – 1,66 eiro litrā. Savukārt degvielas uzpildes stacijā “Virši” Gulbenē dīzeļdegviela maksāja 1,59 eiro litrā, bet Balvos atkal dārgāk – 1,66 eiro litrā. Kāpēc tādas cenu atšķirības? Ari citās pilsētās esmu ievērojis, ka degvielas cenas ir mazākas nekā Balvos. Saprastu, ja starpība būtu viens vai divi centi, bet astoņi centi – tas ir par traku! Vai Balvos dzīvo paši bagātākie cilvēki?” jautā lasītājs.

Degvielas cenu veidošanās Latvijā – ļoti caurspīdīga

Laikraksts “Vaduguns” sazinājās ar Latvijas Degvielas tirgotāju asociāciju (LDTA), kas ir 1998.gadā dibināta brīvprātīga Latvijas degvielas tirgotāju apvienība. Atbildot konkrēti uz jautājumu, proti, kā skaidrojama situācija, ka vienā Latvijas pilsētā cena par degvielas litru atšķiras no citām pilsētām pat par desmit centiem, turklāt pat viena degvielas uzpildes stacijas zīmola ietvaros, tās pārstāvji skaidro: “Latvijā ir viens no blīvākajiem degvielas uzpildes staciju pārklājumiem Eiropā attiecībā uz cilvēku skaitu, kā arī priekš Latvijas izmēriem degvielas tirgū darbojas salīdzinoši liels tirgotāju skaits. Līdz ar to cenu atšķirības arī viena DUS zīmola ietvaros var izskaidrot ar Latvijas degvielas tirgus specifiku un aso konkurenci degvielas tirgotāju starpā. Degvielas tirgotāju konkurence Latvijā joprojām ir ļoti asa, kas uzskatāmi atspoguļojas arī degvielas cenu karos. Statistika rāda, ka uz iedzīvotāju skaitu Latvijā ir vairāk degvielas uzpildes staciju nekā vidēji Eiropas Savienībā.”

Kas attiecas uz to, pēc kāda principa tiek veidotas degvielas cenas, LDTA skaidro, ka degvielas gala cenas, kas redzamas degvielas uzpildes stacijās, visās Eiropas Savienības dalībvalstīs

veidojas pēc līdzīga principa. Proti, gala cenu veido trīs pamata komponentes – degvielas iepirkuma cena, valsts nodevas un nodokļi un mazumtirgotāja izmaksas. “Konkrēti Latvijā degvielas gala cena veidojas pēc sekojošas proporcijas: degvielas iepirkuma cena sastāda ap 35%, valsts nodevas un nodokļi – ap 55%, bet mazumtirgotāja izmaksas – ap 10%. Degvielas iepirkuma cenu veido tādas komponentes kā naftas un degvielas cenas, valūtas kursu svārstības, ģeopolitiskā situācija, klimatiskā situācija, kvalitātes prasības un pieprasījums. Valsts nodevas un nodokļu daļu veido akcīzes nodoklis, valsts rezervju nodeva un pievienotās vērtības nodoklis. Savukārt mazumtirgotāja izmaksas aptver dažādu piedevu pievienošanu, uzņēmuma uzturēšanas un attīstības izmaksas, tajā skaitā degvielas uzpildes staciju uzturēšanas un personāla izmaksas. Faktiski, piemēram, viena litra dīzeļdegvielas cenu 1,22 eiro apmērā vidēji sastāda: 43 centi – iepirkuma cena, 67 centi – nodokļi un nodevas, 12 centi – mazumtirgotāja izmaksas. Tāpat jāmin, ka, saskaņā ar Konkurences padomes 2013.gadā publicēto pētījumu par degvielas tirgu, degvielas cenu veidošanās ir viena no caurspīdīgākajām starp visām precēm, kas Latvijā ir nopērkamas.

Kāpēc Lietuvā tik lēti?

Sociālajos tīklos (un ne tikai) regulāri parādās arī Latvijas iedzīvotāju neizpratne, kādēļ, piemēram, kaimiņvalstī Lietuvā degvielas cena par litru dažbrīd ir pat 20 centus zemāka nekā Latvijā? LDTA skaidro, ka vispirms Latvijā akcīzes nodokļa likme degvielai ir augstāka nekā Lietuvā: “Vidēji cenu atšķirības starp Latvijas un Lietuvas degvielas cenām ir trīs līdz četri centi par litru. Acīmredzot Lietuvā, līdzīgi kā Latvijā, ir asa konkurence degvielas tirgotāju starpā, kā rezultātā pircēju piesaistīšanas nolūkos atsevišķās degvielas uzpildes stacijās tiek veidotas dažādas atlaižu akcijas. Rezultātā īslaicīgi vērojamas ievērojamas cenu atšķirības ne tikai kaimiņvalstu starpā, bet arī vienas valsts ietvaros starp dažādām degvielas uzpildes stacijām.”

✓ **Latvijā ir viens no blīvākajiem degvielas uzpildes staciju pārklājumiem Eiropā attiecībā uz cilvēku skaitu, kā arī priekš mūsu valsts izmēriem degvielas tirgū darbojas salīdzinoši liels tirgotāju skaits.**

Informē policija

Uzbrauc cilvēkam

16.februārī Susāju pagastā 2001.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu “BMW 523” un uzbrauca uz ceļa braucamās daļas alkohola reibumā gulošajam 1994.gadā dzimušajam vīrietim, kurš pēc negadījuma tika nogādāts medicīnas iestādē. Uzsākts kriminālprocess.

Statistika Ziemeļlatgalē

Aktuālākā informācija par reģistrētajiem notikumiem Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Ziemeļlatgales iecirknī (Balvi, Rēzekne, Ludza, Preiļi) no 20. līdz 21.februārim.

- ♦ Kopumā reģistrēto notikumu skaits – 68
- ♦ Izsaukumu skaits ar izbraukšanu – 35
- ♦ Ceļu satiksmes negadījumi – 12
- ♦ Administratīvie pārkāpumi ceļu satiksmē – 78
- ♦ Administratīvie pārkāpumi par ātruma pārsniegšanu – 17
- ♦ Transportlīdzekļa vadīšana reibumā (tajā skaitā kriminālatbildība un automašīnas konfiskācija) – 1

Slepkavība kaimiņnovadā

18.februārī ap pulksten 02.30 Rēzeknes novadā, Dricānu pagasta ciemā Kūzmi, atrasts 1975.gadā dzimuša vīrieša liķis ar vardarbīgas nāves pazīmēm – durtu brūci krūšu rajona sirds apvidū. Apskatot notikuma vietu, atrasts arī iespējamais noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas rīks – nazis. Tajā pašā dienā uz aizdomu pamata par minētā nozieguma izdarīšanu tika aizturēti 1981.gadā un 1965.gadā dzimuši vīrieši. Šobrīd notiek izmeklēšana un Valsts policijā uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 116.panta par slepkavību. Par šādu krimināl-pārkāpumu soda ar mūža ieslodzījumu vai brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz divdesmit gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trīs gadiem.

Informē ugunsdzēsēji

Nevar tikt ārā no upes

18.februārī pulksten 05.14 V a l s t s ugunsdzēsības un glābšanas dienests saņēma informāciju, ka V i ļ a k ā ūdenstilpē atrodas cilvēks. I e r o d o t i e s notikuma vietā, ugunsdzēsēji g l ā b ē j i konstatēja, ka cilvēks no ūdens nespēj tikt ārā paša spēkiem, viņu izvilka ārā un nogādāja līdz Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta automašīnai.

Re, kā!

Apgāžas baļķvedējs

Notikuma vieta. Lasītājs laikraksta “Vaduguns” redakcijai iesūtīja foto ar pierakstu “Kaut kur pie Tilžas”, kur redzams grāvi apgāzies baļķvedējs. Lai arī šī negadījuma iemesls, ļoti iespējams, nav saistīts ar ziemai neatbilstošām riepām, tomēr ikvienam autovadītājam atgādinām, ka tuvojās 1.marts, kad satiksmē varēs piedalīties ar vasaras riepām. Tomēr ar ziemas riepu nomaiņu aicinām nesteigties un autovadītājus rūpīgi izvērtēt laika apstākļus, riepu nomaiņu sākt plānot tikai tad, kad Latvijā vai attiecīgajā Latvijas reģionā iestāsies pastāvīgs pavasaris. “Vasaras riepas piemērotas braukšanai pa sausu un slapju ceļa segumu laika apstākļos, kad gaisa temperatūra ārā ilglaicīgi pārsniedz +5 līdz +7 grādus. Minimālajam protektora dziļumam vasaras riepām transportlīdzekļiem ar pilnu masu līdz 3500 kilogramiem (piemēram, vieglajiem automobiļiem) jābūt ne mazākam par 1,6 milimetriem. Tomēr, kad ceļi ir sniegoti un apledo, vasaras riepas šādos apstākļos nevar pildīt ziemas riepu funkcijas, kas veidotas, lai nodrošinātu maksimālu transportlīdzekļa vadāmību ziemas apstākļos. Tādēļ aicinām autovadītājus būt atbildīgiem gan pret sevi, gan arī citiem satiksmes dalībniekiem,” uzsver “Ceļu satiksmes drošības direkcija”.

Foto - no personīgā arhīva

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Balvu novada domē**Sākums 1.lpp.*

Pirms balsojuma par četru pašvaldības iestāžu izveidi deputāts AIGARS PUŠPURS iesniedza priekšlikumu par Balvu pilsētas nodalīšanu no Balvu apvienības pārvaldes. Viņš lūdza Balvu pilsētas pārvaldi atstāt kā atsevišķu struktūrvienību, jo Balvi ir novada centrs, kas prasa apjomīgu darbu daudzumu, turklāt pilsētas pārvaldes isajā eksistēšanas laikā, viņaprāt, nav bijis iespējams pierādīt savu lietderību.

Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece, deputāte SANDRA KAPTEINE aicināja neatdalīt Balvu pilsētas pārvaldi kā atsevišķu struktūru: "Es nenoliedzu mūsu Balvu pilsētas nozīmīgumu. Tā ir mūsu attīstības centra pilsēta, tāda tā arī paliks. Varbūt vieglāk būs strādāt vienam pārvaldniekam, jo pilsētas un pagastiem piegulošā teritorija īpatnība ir tā, ka, piemēram, Verpuļevas mazdārziņi atrodas Balvu pagastā; tad tur sākas Bērzkalnes pagasta ceļš; Balvu ezera daļa Kubulu pagastā. Tā ir iespēja vienam cilvēkam pārredzēt šo situāciju un saimnieciskajā darbībā būs vienkāršāk pieņemt lēmumus. Kāpēc šajā apvienībā ir Viksna un Kuprava? Tās ergonomiski piekļaujas Kubulu pagasta teritorijai. Kapsēta ir Viksnai un Kupravai. Tas būtu, manuprāt, tikai loģiski. Ja ir jaudīgs pārvaldnieks, tad liekākai apvienībai tas būs tikai ieguvums."

S.MAKSIMOVŠ piebilda, ka Kupravas katoļu draudze atrodas Viksnas teritorijā: "Piemēram, arī ceļš no Kupravas uz Balviem ir krietni labāks." Deputāts ALDIS BUKŠS atklāja, ka sākotnēji šķitis, ka A.Pušpura priekšlikums ir prātīgs un atbalstāms: "Daļēji piekritot Sandrai, ir loģiski, ka apkārtējie pagasti ir vienā apvienībā ar Balviem. Būsim godīgi – visi šo pagastu centri ir blakus pilsētai. No kustības viedokļa Bērzkalnes pagasts ir pilnīgi otrā galā Kubulu pagastam. Balvi ir centrā. Laikam balsojumā atturēšos." Viņš piebilda, ka subjektīvi labprāt šķilbēnu pagastu redzētu pie Baltinavas apvienības pārvaldes. Deputāts JĀNIS TRUPOVNIEKS atgādināja, ka Balvi tomēr ir novada valstspilsēta: "Paskatoties ielas, kustību, izglītības iestādes, ēku daudzumu un visu pārējo, kas īstenībā Balvos notiek, es to redzu savādāk. Galvaspilsētai jābūt kā galvaspilsētai gan valstī, gan novadā. Kopš 2009.gada Balviem nepārtraukti pa druscīņai nogriež kaut ko nost. Aicinu šī jautājuma izskatīšanu atlikt kaut vai uz vienu nedēļu. Šobrīd varbūt ir nopietnākā un atklātākā diskusija par šo tēmu starp deputātiem." Deputāte AIJA MEŽALE pavēstīja, ka piekrit jaunajam sadalījumam: "Par Balvu pilsētu... Esmu ļoti pateicīga, ka beidzot izveidojām Balvu pilsētas pārvaldi. Beidzot sapirkām tehniku, kuru jau sen varējām nopirkt uzņēmumam "San-Tex". Tagad tiešām ir redzama labā darbība, kas saistīta ar pilsētu. Es nepiekrītu atsevišķai pilsētas pārvaldei, jo, lūdzu, ir izpildedzētājs, ir priekšsēdētāja vietnieks, ir Attīstības nodaļa. Lūdzu, strādājiet ar Balviem, ar Balvu attīstību. Dzīvojamajam fondam ar jums nav nekāda sakara. Tur ir iedzīvotāju finanses, tur ir sadarbība ar "San-Tex". Pilsētas pārvaldnieka darbība ar mums ir nekāda. Negribu noniecināt personāliju, bet šo gadu laikā neredzēju nekādu jēgu vienam cilvēkam, kuram maksājām milzīgu naudu kā vadītājam. Vajag personību, kas kapitāli vada jauno apvienību. Kolēģi, visu izšķir kadri. Balviem jābūt pie apvienības. Vēlreiz atkārtoju, Attīstības nodaļa, priekšsēdētāja vietnieks, lūdzu, strādājiet! Sabiedrība regulāri jautā, kad vienreiz *augšā* arī būs kaut kādas izmaiņas. Lai izpildvara pierāda savu darbību."

Balsojums par deputāta A.Pušpura priekšlikumu:
'Par' – Svetlana Pavlovska, Jānis Trupovnieks;
'Pret' – Iveta Arelkeviča, Ruta Cibule, Marija Duļbinska, Sandra Kapteine, Anita Kokoreviča, Sergejs Maksimovs, Aija Mežale, Imants Slišāns, Jānis Vancāns;
'Atturas' – Aldis Bukšs, Egons Salmanis.

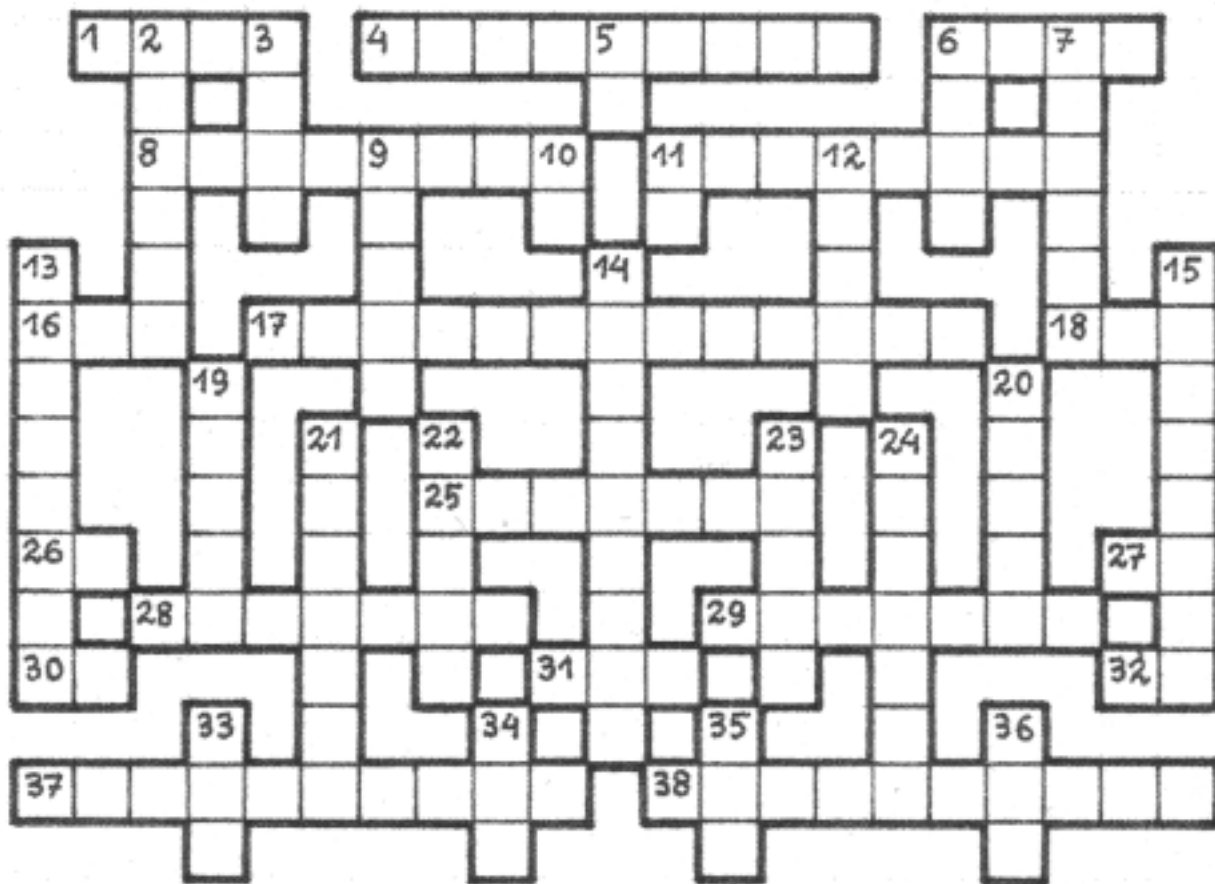
P.S. Pašpārvalžu apvienību rezultātā plānotā ekonomija ir 330 00 eiro gadā, skars 28 amata vienības.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 1.martam.

1.kārta

Sastādīja G.Gruziņa

Janvāra mīklu atrisināja: A.Mičule (Tilža), Ļ.Baranova (Balvi), I.Svilāne (Lazdukalns).

Par janvāra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem ALVĪNA MIČULE NO Tilžas. Pēc balvas griezties redakcijā.

"Ukraina – 10"

(Avoti: V.Klišāns "Ievads Ukrainas vēsturē", interneta resursi)

Horizontāli: 1. Vācu feldmaršala Ēriha fon Manšteina (vadīja vācu karaspēku Ukrainas teritorijā) komandēta armiju grupa, vēlāk pārdēvēta par grupu "Dienvidi". 4. Grava Kijivā, kur Otrā pasaules kara laikā Trešā reiza spēki ar vietējiem kolaborantiem nošāva ap 150 000 civiliedzīvotāju (1941.gada 29., 30.septembrī – 33 771 ebreju). 6. Ukrainā ir 16 ciemi (5 no tiem – Ļvivas apgabalā) un 6 upes (2 no tām – Žitomiras apgabalā) ar tādu nosaukumu. 8. Viena no Austrumeiropas valstīm, kurā pēc Otrā pasaules kara tika izveidots PSRS labvēlīgs politiskais režīms. 11. Ukrainā ir 2 ciemi ar tādu nosaukumu – Luckas un Varašas rajonā. 16. Liels ciems Aizkarpatos 5 km no Hustas pilsētas, rakstos pirmo reizi minēts 1387.gadā. 17. PSRS raksturīgas politiskās, saimnieciskās, sabiedriskās pārvaldes izplatīšana. 18. Cildinošs dzejolis, arī skaņdarbs. 25. Pilsēta, kuru saskaņā ar Molotova-Ribentropa paktu 1939.gada 27.septembrī ieņēma vācu karaspēks. 26. Viens no romāna "Divpadsmit krēslī" autoriem (pseudonīma iniciāļi), dzimis 1897.gada 15.oktobrī Odesā. 27. Nots. 28. Pilsēta, kurā tika noslēgts Molotova-Ribentropa pakts. 29. Konflikts, traģēdija 1943.gadā ukraiņu un poļu attiecībās, ko izraisīja teritoriālās nesaskaņas starp radikālām nacionālām kustībām. 30. Viens no pirmās padomju šausmu filmas "Vijs" scenāristiem (iniciāļi), dzimis 1900.gada 19.aprīlī Luhanskā. 31. Nams, celtne. 32. Izcila krievu dzejniece (iniciāļi), dzimusi 1889.gada 23.jūnijā netālu no Odesas, atdzejojusi Raiņa dzeju (krājums "Čūsku vārdi"). 37. Genocīds, masveida ebreju iznīcināšana Otrā pasaule kara laikā, ko veica nacistiskā Vācija. 38. Apgabals, kas tika pievienots padomju Ukrainai, 1945.gada 25.jūnijā parakstot vienošanos Maskavā.

Vertikāli: 2. Pilsēta ziemeļos, rakstos pirmo reizi minēta 977.g. kā Vručaja. 3. Upe Krimā, kuras nosaukums no Krimas tatāru valodas – ābols, ietek Melnajā jūrā. 5. Ukrainas Komunistiskās partijas CK pirmais sekretārs (iniciāļi) 1938.-1949.g. (ar pārtraukumu 1947.g.). 6. Kādā nenoteiktā laikā, kādreiz. 7. HES, kuru 1941.gada augustā atkāpjoties uzspīdzināja Sarkanā armija, kā rezultātā plūdos gāja bojā tūkstošiem cilvēku, arī paši sarkanarmieši. 9. Pilsēta Igaunijā, kuras Goda pilsonis padomju laikā no 1974.gada bija Padomju Savienības Varonis Pjotrs Romanenko, dzimis 1905.gada 11.jūnijā tagadējā Sumu apgabalā Hustjankā. 10. Padomju kinorežisors, producents, scenārists (iniciāļi), dzimis 1894.gada 10.septembrī Sosnicjā Čerņihivas guberņā, vairākās filmās pievērsies Ukrainas vēsturei. 11. Pastāv, eksistē. 12. Grafiskas zīmes mūzikas skaņas pierakstam. 13. Reģions Krievijas Federācijā, uz kuru deportēja Rietumukrainas iedzīvotājus pēc 1939.gada. 14. Padomju maršals, dzimis 1895.gadā 18.febrārī, 1941.gadā atbildīgais par Kijivas un Harkivas aizstāvēšanu, kas beidzās ar neveiksmi. 15. Ieroču SS brīvprātīgā divīzija Rietumukrainā, saformēta pēc Vācijas sagraves Staļingradas kaujā. 19. Ukrainas Reihskomisariāta galvaspilsēta. 20. Viena no pilsētām Krievijas Federācijā, uz kuru evakuēja Harkivas rūpniecības uzņēmumus kara sākumā. 21. Pilsēta ziemeļaustrumos, par kuru notika smagas kaujas dažādos kara posmos. 22. Pilsēta, kas pēc Vācijas karaspēka padzišanas 1944.gada 27.jūlijā nonāca PSRS kontrolē. 23. Cīnīties ar ieročiem. 24. Pilsēta Sumu apgabalā, kuras meža masīvā 1956.gadā izveidoja padomju partizānu slavas muzeju. 33. Ukrainas ... (abreviatūra) – organizācijas, kuras prezidents 1998.-2002.gadā bija Ivans Fedorenko, sporta funkcionārs, dzimis 1944.gada 18.augustā Rakovščinā, Žitomiras apgabalā. 34. Mākslinieka, krāsotāja darbarīks. 35. Veido kamolu. 36. Bruņota vienība, armija (abreviatūra), izveidota 1942.gadā ar mērķi atjaunot neatkarīgu Ukrainas valsti.

Janvāra mīklas ("Ukraina – 9") atrisinājums

Horizontāli: 1. Ebreju. 3. Strija. 4. Rika. 6. Fastiva. 7. Bandera (Stepans). 9. Polija. 10. Baltas. 11. Komori. 15. Polonizācija. 21. Mukačeve. 24. Vološins (Augustīns). 25. Apse. 26. Ūpis. 27. S.L. (Staņislavs Lems). 28. Hliņani. 29. Ikkatra. 31. N.L. (Nikolajs Leontovičs, ukraiņu: M.L. (Mikola Leontovič)). 32. Jūs. 35. Vij. 36. Čehoslovākijas.

Vertikāli: 2. Ustja. 3. Sadok. 4. Rata. 5. Abra. 6. Filadelfija. 8. Apostolovs. 9. Prāga. 12. Ičņas. 13. Ala. 14. Viz. 15. Pilsudskis (Juzefs Klemens). 16. Ir. 17. Aizkarpati. 18. Musolīni (Benito). 19. A.Č. (Antons Čehovs). 20. Zvančika. 22. Rumānija. 23. Ungārija. 28. HES. 30. ASV. 33. Ko. 34. Mi (Si).

Afiša

*Sākums 7.lpp.

Nacionālo partizānu bruņotās pretošanās atceres dienas pasākumi

1.martā no plkst. 11.00 līdz 14.00 Stompaku nometnes vietā (dabas liegumā "Stompaki", Stompaku purvā, Susāju pagastā).

Muzejpedagoģiskā programma "Vēsturi radām mēs paši II". Balvu novada vecāko klašu skolēniem un jaunsargiem. *Obligāta iepriekšēja pieteikšanās. Pieteikumu sūtīt uz e-pasta adresi: vilakamuzejs@balvi.lv., tālr. informācijai 28386859.*

1. - 2.martā Balvu Novada muzejā virtuālā izstāde "Nacionālo partizānu darbība Abrenes (Viļakas) apriņķī".

2.martā no plkst. 11.00 līdz 11.45 ziedu nolikšana pie pieminekļa Latgales partizānu pulka kritušajiem karavīriem (Brīvības un Partizānu ielas krustojums, Balvi).

Ceļojošās izstādes, veltītas Zemessardzes 30.gadadienai, atklāšana.

No plkst. 13.00 līdz 14.30 Stompaku nometnes vietā (dabas liegumā "Stompaki", Stompaku purvā, Susāju pagastā) atceres pasākums.

Autobusi uz Stompakiem 2.martā plkst. 12.00 no stāvlaukumiem pie Balvu Kultūras un atpūtas centra un Viļakas pilsētas pārvaldes.

Upītē

23.februārī plkst. 22.00 Nemateriālās kultūras mantojuma centrā "Upītē" – "Ballīte par Breivību", uzstāsies *Vilcha* un Zintis Krakops. Ieejas maksa – EUR 7. Ja saģērbsies Ukrainas karoga krāsās, ieejas maksa – EUR 5.

9.martā plkst. 19.00 Nemateriālās kultūras mantojuma centrā "Upītē" notiks vienas no populārākajām un zināmākajām Latgales mūzikas grupām "Bez PVN" mūzikas un sarunu vakars, kuru papildinās #FKUpīte, kā arī grupu "Kei-Rei" un "Unknown Artist" piedalīšanās.

Viļakā

Viļakas muzejā novadnieka Nikolaja Breikša mākslas darbu izstāde no ģimenes privātkolekcijas.

1.martā plkst. 12.00 Viļakas kultūras namā norisināsies konkurss "Iztēle. Izdoma. Improvizācija.II" un modes skate/popielā "Krāsainais karnevāls". Konkursa dalībnieki: skolu 1.-9. klašu audzēkņi un pedagogi. Ieeja brīva.

9.martā plkst. 17.00 kultūras namā koncerts "Dziesma kā dzīve". Piedalās *Tukuma pilsētas kultūras nama senioru koris "Skandīne"*, *Viļakas kultūras nama krievu dziesmu ansamblis "Sudaruška"* un *sieviešu vokālais ansamblis "Cansone"*. Ieejas maksa – EUR 1.

Vecumos

24.februārī no plkst. 22.00 līdz 2.00 Borisovas tautas namā diskoballe kopā ar DJ MARIE. Ieejas maksa – EUR 5.

Vectilzā

23.februārī plkst. 16.00 sporta un atpūtas centrā Elzas Gaujas spēlfilma "Pastkarte no Romas". Ieejas maksa – EUR 3.

26.februārī plkst. 10.00 sporta un atpūtas centrā meistardarbnīca – lekcija, celu jostīņu aušana. Meistare Ligita Spridzāne, dalības maksa 5 eiro. Aušanas materiālus nodrošina meistare. Dalībniecēm pieteikties līdz 25.februārim pa tālr. 27835511.

Vīksnā

Tautas namā gleznotāja Anatolija Zelča meistardarbnīcas laikā tapušās mākslas pedagogu un intereseņu gleznu izstāde "Mākslas vitamīns". *Apļūkojama katru darba dienu no plkst. 10.00 līdz 16.00.*

Reklāma

Centrālā statistikas pārvalde

APTAUJA PAR IENĀKUMIEM UN DZĪVES APSTĀKĻIEM

Ja esi saņēmis uzaicinājumu, esi atsaucīgs un piedalies aptaujā!

Tavs viedoklis mums ir svarīgs!

80008811

Pastāsti, kā tu dzīvo!

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Informē VID

Aicina precizēt pamatdarbības veidu

Lai nodokļu maksātāji varētu pilnvērtīgi īstenot savas tiesības nodokļu jomā, Valsts ieņēmumu dienesta (VID) rīcībā jābūt informācijai par aktuālo saimnieciskās pamatdarbības veidu atbilstoši NACE klasifikācijai [1]. Ja pamatdarbības veids 2023.gadā ir mainījies, par to jāpaziņo VID līdz 2024.gada 1.maijam.

Paziņotajam pamatdarbības veidam ir jāatbilst reālajai situācijai un jāatspoguļo nodokļu maksātāja – uzņēmuma vai saimnieciskās darbības veicēja – piederība konkrētai nozarei un darbības jomai. Ja gada laikā pamatdarbības veids (tā darbība, kas šajā gadā veidoja vislielāko īpatsvaru kopējā apgrozījumā) mainās, laikā no nākamā gada 1.janvāra līdz 1.maijam par izmaiņām jāpaziņo VID.

Par pamatdarbības veidu jāpaziņo VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) sadaļā "Dokumenti / No veidlapas / Nodokļu maksātāju reģistrācijas un datu izmaiņu veidlapas / Paziņojums par nodokļu maksātāja pamatdarbības veidu". Par saviem pašreiz paziņotajiem pamatdarbības veidiem

un to atbilstību reālajai situācijai ikviens var pārlicināties VID publiskojamo datu bāzē, ievadot konkrētā nodokļu maksātāja nosaukumu/vārdu, uzvārdu un reģistrācijas kodu. NACE kodu klasifikators pieejams Centrālās statistikas pārvaldes tīmekļvietnē, kā arī EDS.

Ja saimnieciskās darbības pamatveids nemainās, informācija par pamatdarbības veidu nākamajā taksācijas gadā nav jāsniedz.

Plašāka informācija pieejama informatīvajā materiālā "Par pamatdarbības veida paziņošanu" VID tīmekļvietnes sadaļā "Nodokļi/Noderīgi/Paziņošanas un deklarēšanas pienākumi/Informatīvie un metodiskie materiāli". Jautājumu un neskaidrību gadījumā aicinām zvanīt uz VID Konsultatīvo tālruni +37167120000, kā arī uzdot savus jautājumus rakstiski VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) sadaļā "Sarakste ar VID". Svarīgi, ka, zvanot uz VID Konsultatīvo tālruni, ikviens var saņemt arī personalizētu konsultāciju, ja vien zvanot pieslēdzas VID EDS un nosauc tur redzamo kodu.

[1] Eiropas Savienības Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas NACE 2.redakcija

Apsveikums

Garš dzīves ceļš, kur smaguma nav trūcis,
Bet katrai naktij galā bijis rīts,
Jo palīdzējis Dievs, kad viņu lūdzi,
Pēc tumsas apkārt atkal sauli vīt.

Mīļi sveicam **Valiju Melni** 80 gadu jubilejā
un vēlam zem gadu nastas nenogurt un mājās
pavardu ik dienu kurt!

Ceļinieku ielas kaimiņi

Pērk

gobas PĒRK UN
GODĪGA MEŽU APSAIMNIEKOŠANA
APSAIMNIEKO MEŽA ĪPAŠUMUS

80804422 info@gobas.lv gobas.lv

Z.s "Strautiņi"
Iepērk **mājlopus**.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparrade.lv

Iepērkam LIELLOPUS!
62003939
info@senlejas.lv

PĒRKAM
Augošu koku cirmsas
un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:
• Veicam bezmaksas konsultācijas;
• Palīdzam meža taksācijas
sagatavošanā, cirsnu iestigošanā;
• Palīdzam iesniegt ciršanas
pieteikumu VMD.

Metsä
Telefona informācija: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com/lv

Pērk mežu, lauksaimniecības zemi.
Tālr. 29386009.

Pārdod

Vai kādu šeit interesē laba, silta māja? Cena – EUR 115 000 (klūda ss.com). Tālr. 29475253.

Z/S "Uzgava" pārdod KARTUPEĻUS: 'Vineta', 'Gala', 'Laura' – 0,40 EUR/kg. Piegāde. Tālr. 29432655.

Pārdod bioloģiski audzētus pārtikas kartupeļus. Tālr. 29197917.

Jaunputni, dējējvistas. Tālr. 29424509.

Pārdod jaunputnus, dējējvistas. Bez maksas piegāde. Tālr. 22845900.

Skaldīta malka. Cena 40 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod sausu malku. Piegāde. Tālr. 29166439.

Pārdod skaldītu malku. Tālr. 28700211.

Pārdod skaldītu malku, ir sausa. Tālr. 26550272.

Pārdod kviešus, rudzus, auzas. Tālr. 28772537.

Pārdod sienu, salmu, skābsiena ruļļus. Lopbarībai: puscukurbietes, kartupeļus, burkānus, graudus. Ar piegādi. Tālr. 25442582.

Piedāvā darbu

Pārtikas uzņēmumam Balvos vajadzīgs GALVENAIS GRĀMATVEDIS (nepilna slodze). Samaksa pēc vienošanās. Tālr. 20363666.

Pateicība

Vēlamies pateikt lielu paldies radiem, draugiem, kolēģiem, kaimiņiem par atbalstu, par skaistajiem atvadu vārdiem, pavadot mūsu mammu **Annū Cibuli** mūžībā.

Paldies "Senda Dz" kolektīvam par skaisti uzklāto galdu. DZIĻĀ PATEICĪBĀ – MEITAS ANITA, ZITA, VALIJA AR ĢIMENĒM

Līdzjūtības

Pa dvēseļu tiltu pie tevis es ciemos
iešu,
Atmiņu šūpolēs šūpošu mūsu
stāstu,
Domās zvaigžņu segu tev mikstu
audišu,
Lai tev sirds siltums mans Dieva
valstībā līdzī nāk, māt.

Kad zaļajās skujās kā baltas pārslas krit asaru lāses, skumstam kopā ar **meitu Ilgu Mārtužu, krustmāti Lāsmu Dūdeli**, pavadot **MĀMIŅU, VECMĀMIŅU** tālajā mūžības ceļā.
Sarmīte, Enija, Guntis, Amanda, Katrīna, Māra

Pazaudēt kādu, kuru mīli, nekad nav viegli...
Šajā grūtajā brīdī, **Ilga**, mēs esam Tev līdzās.
Cālēnu grupas bērni ar vecākiem un skolotāja Ligita

Tas visskumjākais brīdis, kad mātes sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās mirkst
Un tukšas kā klajums kļūst mūsu mājas.
(A.Vējāns)

Kad pa zaļo skuju taku Mūžībā tiek pavadīta mīļā **MĀMULĪTE, SIEVASMĀTE** un **VECMĀMIŅA**, dalām sāpju smagumu un izsakām līdzjūtību kolēģiem **Aivaram un Lilitai Začestiem** ar ģimeni.
P/A "SAN-TEX"

Cik tukšs un kluss nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs tavā vietā stāt,
Kurš grūtā brīdī pienāks klāt?
Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt.
(Z.Purvs)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Ilgai Mārtužai ar ģimeni, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot.
Balvu PII "Pilādzītis" kolektīvs

Un viņa aiziet, gaiši vizēdama,
Pa staru tieši iekšā debesīs.
Tur, tajā gleznā, kur tik daudz krāsu, nu arī viņa...
(A.Anitena)

Izsakām līdzjūtību **Lilitai Tūmiņai, Elinai ar ģimeni**, mīļo **MAMMU, VECMAMMU, VECVECMAMMU** mūžībā pavadot.
Bokšu ģimene

Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi,
Un kaut kur dziļi sirdī sāpes mīt.
(A.Auziņš)

Izsakām līdzjūtību **Lilitai Tūmiņai, Elinai ar ģimeni**, mīļo **MAMMU, VECMAMMU, VECVECMAMMU** mūžībā pavadot.
Bokšu ģimene

Lai tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied...
Izsakām patiesu līdzjūtību **Inesei Petrovskai, BRĀLI** mūžībā pavadot.
Ilze, Elvira

Es visu atstāju jums –
Savas skumjas un prieku, kas bijis,
Savu darbu un domas,
Kas kopā šai dzīvē ar jums kā raibs dzīpars vijies.
(V. Kokle-Liviņa)

Skumstam par mūsu darbābiedrenes **LUDMILAS SUHOVAS** sāpīgo aiziešanu Mūžībā un sakām līdzjūtības, mierinājuma un spēka vārdus **meitai Jeļenai, dēlam Andrejam** un **tuviniekiem**.
Lūdus bijušās kolēģes

Kā dziju kamols mūžs ir saritināts,
Kur dzīpari visdažādākie mirdz.
Ja spētu kāds tos atkal atšķetināt,
Tad vidū būtu vecmāmuļas sirds.
(L.Vāczemnieks)

Klusa un patiesa līdzjūtība **Elinai Nesterovai** un **tuviniekiem**, mīļo **VECMĀMIŅU** un **VECVECMĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot.
Rugāju SAC "Rugāji" kolektīvs

Pil zvaigžņu zilais ūdens, tam asaras ir klāt.

Pēc tavām acīm, tavām rokām,
Pēc tava siltā smaida skumstu,
Pēc tevis, mamiņ, saucu...

Dalām sāpju smeldzi un izsakām patiesu līdzjūtību **Annijai Zvirgzdiņai** un **tuviniekiem**, mīļo **MĀMIŅU** zaudējot.
Balvu sākumskolas 1.b klasesbiedri, vecāki, skolotāja

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs. (I.Lasmanis)

Izsakām patiesu līdzjūtību **levai Jautrei** ar ģimeni un **tuviniekiem**, **DIĀNU ZVIRGZDIŅU** mūžībā pavadot.
Irēna, Aivars

Pārtrūka stīga, aplūsa dziesma,
Apdzīsa zvaigznes, saira sapņi,
Viss tas notika pēkšņi un strauji,
Pielīja sāpju un asaru trauks.

Vidzīlākā līdzjūtība **bērniem un tuviniekiem**, pāragri pavadot **DIĀNU ZVIRGZDIŅU** mūžības ceļā.
SIA "Bermudi" – Ludmila, Gundars

Izsakām līdzjūtību **Lilitai Tūmiņai, Elinai ar ģimeni**, mīļo **MAMMU, VECMAMMU, VECVECMAMMU** mūžībā pavadot.
Bokšu ģimene

Izsakām līdzjūtību **Lilitai Tūmiņai, Elinai ar ģimeni**, mīļo **MAMMU, VECMAMMU, VECVECMAMMU** mūžībā pavadot.
Bokšu ģimene

Izsakām līdzjūtību **Lilitai Tūmiņai, Elinai ar ģimeni**, mīļo **MAMMU, VECMAMMU, VECVECMAMMU** mūžībā pavadot.
Bokšu ģimene

Izsakām līdzjūtību **Lilitai Tūmiņai, Elinai ar ģimeni**, mīļo **MAMMU, VECMAMMU, VECVECMAMMU** mūžībā pavadot.
Bokšu ģimene

Vaduguns
INDEXSS 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKĪNU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T. 26707934;
I.ZINKOVSKA - T. 28319682; A.SOCKA - T. 29378903;
M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; I.TUŠINSKA - T. 27145837;
A.LOČMELIS - T. 26665086. KOREKTORE – S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS
Iespiests SIA
"Poligrāfijas grupa
Mūkusalā", Rīgā,
Mūkusalas 15A